

Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. ԳԱՐԵԳԻՆ Բ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԱՅՅԵԼՈՒԹՅՈՒՆԸ ԱՎՍՏՐԱԼԻԱՅԻ ԵՎ ՆՈՐ ԶԵԼԱՆԴԻԱՅԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄ

Սույն թվականի նոյեմբերի 10-ին, վաղ առավոտյան, Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը հայրապետական այցելությամբ մեկնեց Ավստրալիայի և Նոր Զելանդիայի հայոց թեմ՝ ուղեկցությամբ Վիրահայոց թեմի առաջնորդական փեղապահ Տ. Վազգեն վրդ. Միրզախանյանի, գավազանակիր Տ. Գեղարդ արք. Վահունու, ինչպես նաև ակադեմիկոս Սերգեյ Համբարձումյանի և «Շողակաթ» հեռուստաստուդիայի օպերատոր Սուրեն Տեր-Գրիգորյանի:

Նորին Սրբության այցելությունը սկսվեց Բանգկոկից: Տեղի օդանավակայանում Վեհափառ Հայրապետի գլխավորած պարվիրակությանը դիմավորեցին Հնդկաստանի և Ծայրագույն Արևելքի հայրապետական պարվիրակ Աղան արքեպս. Պալիոզյանը, սինգապուրաբնակ ճանաչված բարերար Բոբ-Նորայր Գևորգյանը:

Օդանավակայանի շքասրահում բարեղջույնի խոսքեր փոխանակելուց հետո, Նորին Սրբությունն առաջնորդվեց մի փոքր հանգիստ առնելու «Շերաթոն Գրանդ» հյուրանոցում, ուր, արդեն երեկոյան, հանդիպեց հայ համայնքի ներկայացուցիչների հետ՝ ի պարիվ Նորին Սրբությանը կազմակերպված ճաշկերույթի ժամանակ:

12 նոյեմբերի

Այցելության հաջորդ օրը, նոյեմբերի 12-ին, Նորին Սրբությունը քաղաքավարական այց կատարեց Թաիլանդի բուդդիստների հոգևոր առաջնորդին: Ծավալված անկեղծ գրույցի ընթացքում մեծապես կարևորվեցին կրոնների և կրոնական առաջնորդների միջև երկխոսությունների անհրաժեշտությունը՝ ի շահ աշխարհի ժողովուրդների խաղաղ համակեցության: Զրույցի ընթացքում Վեհափառ Հայրապետը ներկայացրեց հայ ժողովրդի կյանքում Հայոց Եկեղեցու դերն ու նշանակությունը:

Հրաժեշտ փալով բուդդիստների հոգևոր առաջնորդին, Նորին Սրբությունը վերադաձավ հյուրանոց, ուր ի պարիվ Վեհափառ Հայրապետի փրվեց պաշտոնական ճաշկերույթ, որին մասնակցեցին փարբեր պետությունների դիվանագիտական անձնակազմերի ներկայացուցիչներ: Վեհափառ Հայրապետը ողջունելով նրանց՝ հաջողություններ մաղթեց իրենց առաքելության մեջ, ապա հանգամանորեն պարասխանեց ներկաների բոլոր հարցերին՝ պարմելով Մայր Աթոռի ծավալած գործունեության մասին:

Նորին Սրբությունը Բոբ-Նորայր Գևորգյանին, ի գնահատություն ծավալած ազգային գործունեության և կատարած բարերարությունների, նվիրեց Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ Մայր եկեղեցու պարկերով արծաթյա մի ափսե՝ հավաքվածներին եկեղեցու մանրակերպի վրա ցույց փալով բարերարի նվիրատվությամբ կառուցված Ս. Աշխեն մատուռը: Ամենայն Հա-

յոց Կաթողիկոսն այնուհետև հանդիպեց Թախլանդի վարչապետին, ապա և կրոնի գործոց նախարարին:

Այս հանդիպումից հետո Նորին Սրբությունն առաջնորդվեց քաղաքի անգլիկան եկեղեցի, ուր իր պաշտամունքն ու արարողությունն է կատարում նաև փեղի հայ համայնքը: Նորին Սրբությունը «Տրաշափառ»-ի և «Էջ Միածինն ի Տօրէ» շարականների երգեցողության ներքո մուտք գործեց եկեղեցի: Աղան Սրբազանը բարիգալստյան իր խոսքում ասաց. «Այսօր Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսն ինքն է, որ ժողովուրդին կերթա՝ Ս. Էջմիածնին լույսը և հավատքը տանելուն համար, որովհետև Հայոց Կաթողիկոսը իր մեջ կմարմնավորե հայ Եկեղեցին, Հայ ժողովուրդը և չափազանցուցած պիտի չըլլամ, եթե ըսեմ՝ հայրենի պետությունը: Այստեղ հավաքված հայորդիները անհամբեր կսպասեն այն պահուն, երբ Ամենայն Հայոց Հայրապետը իրենց այցելության պիտի գա, պիտի գա, պիտի օրհնե ու զորացնե զիրենք...»:

Ապա Վեհափառ Հայրապետն իր օրհնության խոսքն ուղղեց ներկա հավաքացյալ հայորդիներին:

ԳԱՐԵԳԻՆ Բ ՎԵՀԱՓԱՍ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ ԽՈՍՔԸ

ԲԱՆԳԿՈՎԻ ԵԿԵՂԵՑՈՒՄ

(12 նոյեմբերի 2002 թ.)

*Էջ Միածինն ի Տօրէ եւ լոյս փառաց ընդ նմա.
Եկայք շինեացուք սուրբ զիտրանն լուսոյ:*

Միեկի բարեպաշտ ու քրիստոսասեր հայորդիք.

Փառք և գոհություն ենք վերառարում առ Աստված, որ առաջնորդեց Մեր քայլերը դեպի ձեզ՝ Հայրապետական Մեր սերը, պատգամը և օրհնությունը բերելու մեր ժողովրդի հավատարմոր ու եկեղեցասեր զավակների, որ ապրում եք Հայրենիքից հեռու այս երկրում: Զիչ առաջ, երբ հնչում էր «Էջ Միածինն ի Տօրէ» շարականը, և որից վերցրած տողերն են Մեր քարոզի բնաբանը, մերքումս գծագրվեց պարկերը մեր հավատքի կենտրոնի՝ աստվածակառույց Ս. Էջմիածնի: Բնաբան ընդրելով շարականի տողերը, ցանկացանք ձեզ հետ միասին վերապրել Էջմիածնի խորհուրդը՝ Աստծո ներկայության և հավատքի զորության խորհուրդը աշխարհասփյուռ մեր ժողովրդի կյանքում:

«Էջ Միածինն ի Տօրէ եւ լոյս փառաց ընդ նմա»:

Միածնի Իջման Սուրբ Սեղանից 17 դար ճառագող աստվածային լույսն ու օրհնությունն ենք բերել ձեզ, օրհնություն հայրենի հողից ու բոլոր սրբավայրերից: Բերել ենք ձեզ կարոտն ու սերը հայրենաբնակ մեր ժողովրդի՝ ձեր քույրերի և եղբայրների:

Մենք ուրախ և մխիթարված ենք այս պահին, որ դուք՝ հավատարմոր զավակունք մեր ժողովրդի, ջերմ ու անկեղծ զգացումով համախմբվել եք ձեր Հայրապետի շուրջ: Այդ նշանակում է, որ խորհուրդը Ս. Էջմիածնի ապրում է ձեր հոգիներում, կանթեղը Ս. Էջմիածնի լուսավորում է ձեր ճանապարհը դեպի հայրենյաց

մեր սրբությունները, դեպի հայրենի րումը նվիրական, մեր հոգու ծննդավայրը՝ Եկեղեցին հայկական՝ Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի պարկերով կնքված ամեն հայի հոգում:

հայի համար Ս. Էջմիածինը Տաճար չէ միայն, այլ հայոց հավաքի ու հայ ինքնության անկյունքական ոգեղեն մի ներկայություն, որին հաղորդ ենք դառնում միմյանց հանդիպելով: Ահա այսօր էլ դուք Էջմիածինն եք տեսնում հայոց հայրապետի մեջ, հայոց հայրապետը՝ ձեզնով Էջմիածինը, որովհետև ուր մի հայորդի, այնպեղ՝ Ս. Էջմիածին: Այս պարճառով է, որ մեր պարմագիր Առաքել Դավրիժեցին ասում է «Ի վերայ Աջոյն եւ Սրբոյ Էջմիածնի ամենայն ազգն հայոց կապեալ կան»:

Ս. Էջմիածնով միավորված ու մեկ է ազգս հայոց, Ս. Էջմիածնի սիրով ու օրհնությամբ զորացյալ, և միաժամանակ՝ իր հավաքով ու Մայր Աթոռի հանդեպ նվիրումով Ս. Էջմիածինը շարունակ զորացնող: Երջանկահիշարակ Վազգեն Առաջին հայրապետը խոսելով Ս. Էջմիածնի մասին, պարկերավոր ասում էր, որ դարերի մեջ միշտ բաշխվել է միշտ լույս է տվել, սակայն երբեք չի սպառվել, բաշխվելով չի նվազել, այլ պայծառացել ու զորացել է, որովհետև իր լուսեղեն խորհրդով բազմապարկվել է հոգիներում հայորդյաց:

Այսօր էլ Մենք Բանգկոկ քաղաքում միավորված ու մեկ ամբողջություն ենք դարձած Էջմիածնի այդ անկյունքական խորհրդի ներքո, որ մեր հոգևոր լինելության խորհուրդն է մեր մշակույթի բարսխող սիրտը:

Լինել Էջմիածնի հետ, ապրել Էջմիածնով՝ նշանակում է ապրել հայոց սրբություններով, մեր պարմությամբ, մեր հայրենիքով: Ապրել Էջմիածնով՝ նշանակում է հավաքարհիւ լինել մեր դարավոր իղձերին ու երազներին, որոնք ողնկից են մեզ թե՛ հայրենիքում և թե՛ ի սփյուռս աշխարհի: Այսօր բոլորիս երազն է տեսնել հայրենիքը շեն ու բարգավաճ, իսկ հայությունը՝ համախումբ նրա շուրջ, համախումբ ազգային մշակույթով ու արժեքներով, ազգային նպատակներով, այնպես համախումբ, որ ամեն հայի մեջ կարողանանք տեսնել պարկերը Սուրբ Էջմիածնի և պարկերը Մասայաց:

Ուրեմն, Մեր պարզամըր և հորդորն է ձեզ, սիրելի հայորդիներ, որ փարված մենք նվիրական ու սուրբ այդ երկու խորհուրդներին՝ հայ հոգին ու հավաքը մարմնավորող Ս. Էջմիածնին և հայրենիքն ու հայոց պետականությունը խորհրդրանշող ասարվածաշնչյան Մասայաց, որպեսզի հայության ընթացքը հավերժական լինի դեպի նոր հազարամյակներ, և հայոց հայրապետը միշտ կարողանա տեսնել իր զավակներին իր շուրջը համախումբ՝ միասնաբար աղոթք և փառաբանություն վերառաքելով առ Աստված:

Գոհություն ենք հայտնում, որ Տերը իր ողորմությունը միշտ փարածյալ է պահում մեր ժողովրդի զավակների վրա և տեսնում է մեզ մեր հայրերի ճանապարհով: Մեր հայցն ու աղոթքն է, որ Տերը միշտ ձեզ հետ լինի, աննկուն պահի ձեզ կյանքի բոլոր փորձությունների առջև ու դժվարություններին հանդիման, պահի միշտ հույսով ու ամուր հավաքով, քանզի մենք հարության ժողովուրդ ենք, հավաքում ենք կյանքի հաղթանակին, հավաքում ենք Տիրոջով մեր հաղթանակին:

ՏԳՂ ՎՏԱԳԱՆՈՒՄԻ ՎԵՂՈՂՎՈՅ ԶԱՒԱՍՎԵՂՈՂ ՎՏԱԳԱՆՈՒՄԵՆԻ ՍՈՓՈՂԳԻ Յ ԴՎԵԳԱՄԻ

A group photograph of five men standing indoors. From left to right: a man in a grey suit and glasses, a man in a dark suit, a man in a dark suit holding a golden crosier, a man in a black clerical robe with a white cross on his chest, and a man in a black clerical robe with a beard and a large ornate pendant. A clock is visible in the background.

Այսօր Մեր գնահատանքի խոսքն ենք բերում Մեր սիրելի Նորայր-Բոր Գևորգյանին՝ սրտովական հայորդուն, որ գիտի առ հայրենին իր սիրով համախմբել մեր ժողովրդի զավակաց և այսօր էլ Բանգկոկում մեր այս անմոռանալի հանդիպման նախանձախնդիր կազմակերպիչն է:

Մեր գնահատանքը նաև սիրելի Սրբազանին, որ հանապազ մարտուցում է ձեզ ձեր հոգու համար անհրաժեշտ կերակուրը՝ հայոց Ս. Պարսրազի խորհուրդը: Ասածով զորագլու միշտ միասին լինենք՝ միմյանցով ուժեղ, միմյանց կոթևած, միմյանց ապավինած՝ հասարարուն քայլենք կյանքի մեր ճանապարհով, հայության ճանապարհով:

Թող Աստված պահի ու պահպանի ձեզ իր օրհնության ներքո և թող միշտ առաջնորդող լինի մեզ և մեր ժողովրդի զավակաց ի Հայաստան և ի սփյուռս աշխարհի:

Շնորհ, սէր եւ խաղաղութիւն Տեսնոն մերոյ եղիցի ընդ ձեզ, ընդ ամենեսեանս. ամէն:

Երեկոյան Նորին Սրբությունը մասնակցեց հայ համայնքի կողմից Կինգ գետի վրա կազմակերպված նավագնացությանը:

13 նոյեմբերի

Այն հյուրանոցում, ուր իջևանել էր Վեհափառ Հայրապետը, ի պարիվ Նորին Սրբության կազմակերպվեց պաշտոնական հյուրասիրություն, որին ներկա էին Բանգկոկի կրոնական փարբեր հարանվանությունների ներկայացուցիչները: Ծաշկերության ընթացքում խոսվեց Բանգկոկի կրոնական խճանկարի, փարբեր Եկեղեցիների և հարանվանությունների ունեցած դերի մասին, իսկ Նորին Սրբությունը հանգամանորեն ներկայացրեց Հայ Եկեղեցու պարմությունն ու ներկան: Վեհափառ Հայրապետը եկեղեցական-համայնքային կյանքում ժողովրդին առավել սերտորեն ներգրավելու գործում առանձնակիորեն կարևորեց հարկապես եկեղեցուն կից կրթադասարիարակչական ու հոգևոր-մշակութային հասարակությունների և ժողովրդին աշխարանքով ապահովող արտադրական օժանդակ կառույցների դերը:

14 նոյեմբերի

Առավոտյան ժամը 6.00-ին Հայրապետական շքախմբին Սիդնեյ բերող ինքնաթիռը վայրէջք կատարեց քաղաքի միջազգային օդանավակայանում, ուր Հայոց Հայրապետին դիմավորելու էին եկել թեմի քահանայից դասը, թեմական խորհրդի ատենապետ Արմեն Բաղդասարյանը, թեմական խորհրդի, փիկնանց միության, ինչպես նաև կալվածոց խորհրդի անդամներ, լրագրողներ և հայ համայնքի բազմաթիվ ներկայացուցիչներ: Հավաքվածները մեծ ոգևորությամբ դիմավորեցին Հայոց Հայրապետին:

Աջհամբույրից հետո Վեհափառ Հայրապետն առաջնորդվեց հյուրերի դիմավորման սրահ, ուր հավաքված հայորդիներին ներկայացրեց իր շքախմբի անդամներին՝ պարմելով նաև Թախլանդ կապարած այցելության մասին:

Նորին Սրբությունն օրհնեց հավաքված հայորդիներին՝ ասելով. «Գոհություն և փառք եմ վերառաջում առ Աստված, որ հնարավորություն ընձեռեց այցելելու Ավստրալիայի հայկական գաղթօջախ, որ հազարավոր մղոններ հայրենիքից հեռու է: Եկել եմք, որպեսզի Մեր սերը փոխանցենք և օրհնությունը՝ ձեզ ամենքիդ, նաև ձեր սերն ու կարտուն ընդունենք Մեր հոգուց ներս, որպեսզի Մենք էլ զորանանք ձեզ նով և ավելի հարակ տեսնելով Մեր առաքելության աշխարհասփյուռ ճանապարհը՝ առավել նախանձախնդրորեն կատարենք Մեր՝ Հայոց Եկեղեցու առաջին սպասավորի պարտականությունը մեր ժողովրդի առջև՝ ձեր առջև:

Մեծ ուրախություն է և մեծ մխիթարություն Մեր հոգում, հպարտության զգացումի հետ խառն բերկրանք, որ այսպես առավոր կանուխ, երբ մարդիկ քաղցր երազներ են տեսնում, թողած ձեր քունը, եկել եք օղանալակայան ձեր Հայրապետին ողջունելու, նրան բարի գալուստ մաղթելու, ձեր հավատարմությունն արտահայտելու Հայ Առաքելական Եկեղեցու նկարմամբ, Հայրենիքի նկարմամբ, որդեկից գալիս եմք Մենք և բերում եմք ձեզ ձեր եղբայրների և քույրերի բարեմաղթանքը»:

Այա Հայոց Հայրապետը հարցազրույց փվեց մամուլի ներկայացուցիչներին՝ մանրամասն պարասխանելով լրագրողներին հեղափոխության ժամանակներից, այնուհետև հյուրանոցում համանման ասուլիս կազմակերպվեց արդեն փրկված հայկական ռադիո և հեռուստաժամերի համար:

Առավոտյան Նորին Սրբությունն առաջնորդվեց Սուրբ Հարություն առաջնորդանիստ եկեղեցի, ուր ծափողջույններով դիմավորվելով հավաքված հավաքագյալ հայորդիների կողմից՝ «Հրաշափառ»-ի արարողությամբ մուտք գործեց եկեղեցի: Այսօր «Օրհնյալ որ զառ յանուն Տեառն, օրհնեալ որ զայոցն ես» բնաբանով բարիգալստյան ողջույնի խոսք ասաց Ս. Աղան արքեպս. Պալիոգյանը:

Մեր Տերը՝ Դսուս Բրիսարոս, Ծաղկազարդի ժամանակ երբ Երուսաղեմ մտավ, ժողովրդի բացականջությունը երկնային օրհնություն էր, որ կաղաղակեր ու կրքեր՝ օրհնյալ ես որ զալիս ես Տիրոջ անունով, և այդ ձևով ժողովուրդը դիմավորեց մեր Տերը:

Այսօր կարծես պարկերը նույնն է, կրկնվի մեր կյանքին մեզ, երբ Հայ Եկեղեցի ու հոգևոր պետը՝ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը, իր հրաշափառ օրհնությամբ մուտք կգործե այս տաճարեն ներս ու մեր ժողովուրդի օրհնությանն ու փառաբանությանը կարծանանա, ու վարսահ եմ, որ բոլորդ միահամուռ նույն խոսքը կրկնեցիք, այն, ինչ որ բռն Դսուսի Երուսաղեմ մուտքին. «Օրհնեալ, որ զառ յանուն Տեառն»:

Վեհափառ Հայրապետը Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնեն՝ մեր Սրբություն Սրբոց կենդրոնեն կուգա իր հայրական ու հայրապետական օրհնությունը բաշխելու իր զավակներին: Հեռավոր ճանապարհը վարսահ եմ, որ հոգնեցուցիչ էր իրեն համար, սակայն մեր ժողովուրդին զավակներուն համար, իր ժողովուրդին, իր Եկե-

ղեցվո զավակներուն հանդիպելու համար՝ իր հոգևորությունը ուրախության և թեթևության վերածվեցավ: Վեհափառ Հայրապետը կուգա ձեզի բոլորիդ բերելու լույս հավատքը Ս. Էջմիածնի, ուր ամեն օր հայու հավատքի կանթեղը կ'ղեցվի այն ձեռով, որ մեզմե ամեն մեկու հավատքով կկաթի անոր մեջ:

Այա Սրբազան Հայրը Նորին Սրբությանը հրավիրեց իր հայրապետական պարգամն ու օրհնության խոսքն ասելու սիդնեյաբնակ հայորդիներին:

ԳԱՐԵԳԻՆ Բ ՎԵՀԱՓԱՌ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ ԽՈՍՔԸ ՍԻԴՆԵՅԻ Ս. ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՅՎԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑՈՒՄ

(14 նոյեմբերի 2002 թ.)

«Յանուն Տօր և Որդւոյ և Հոգւոյն Սրբոյ. ամէն»:

Սիրելի բարեպաշտ հայորդիներ, սիրելի հարազատ զավակներ Առաքելական մեր Մայր Եկեղեցու:

Հայրապետիս հոգին փառաբանություն և գոհություն է խնկարկում դեպի երկինք այս պահին, որ Տերը մեզ շնորհաբեր այս այցը կատարելու առիթն ընծայեց, և հովվապետական զավագանը մեր ձեռքին՝ եկանք հեռավոր Ավստրալիա, աշխարհի հինգերորդ ցամաքամասը, ուր մեր ժողովրդի փարագիր զավակներ իրենց երկրորդ հայրենիքն են գտել և իրենց աստվածահաճո կյանքն են ապրում այս օրինյալ երկրում:

Մեր հայցն ու աղոթքը դեպի երկինք ուղղվում է առաջին հերթին Ավստրալիո օրհնյալ երկրի համար, որ ապաստան է տվել, որ սիրով իր գիրկն է ընդունել մեր ժողովրդի զավակներին և հնարավորություն ընձեռել, որ նրանք ազգային իրենց կյանքն ապրեն, իրենց եկեղեցին կառուցեն, իրենց հայրերի սուրբ հավատքը կենդանի պահեն և երկնքից իրենց աղոթքներով օրհնություն իջեցնեն այս երկրի վրա: Մեր աղոթքն ու հայցը նաև Ավստրալիայում ապրող բոլոր ժողովուրդների համար է, որպեսզի Տիրոջ օրհնության ներքո նրանք խաղաղ ապրեն եղբայրական սիրո մեջ՝ արևշող այս ցամաքամասում:

Սիրելի բարեպաշտ հայորդիք, հուզիչ է պահել մեզ համար, երբ քայլում էինք փողոցով դեպի այս եկեղեցին ու անցնում էինք ձեր կազմած շարքի միջով, տեսանք արցունքներ ձեր աչքերում, արցունքներ, որ ուրախության արտահայտություն էին, որ ձեր սիրո ու հավատարմության վկայությունն էին հանդեպ մեր Մայր Եկեղեցին ու Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածինը, հանդեպ մեր նվիրական ու փառապանծ Մայր Հայրենիքը, որ ապրում է այսօր հարության շնչով, որ ապրում է իր զավակների արյամբ ու արիությամբ նվաճած անկախությամբ և հաստատուն քայլերով ընթանում՝ դեպի նոր հազարամյակը իր կյանքի, դեպի գալիքը մեր ժողովրդի:

Ես փառք և գոհություն ընծայելու բազում առիթներ ունեմ այսօր՝ կանգնած ձեր առջև: Փառք և գոհություն երկնավոր մեր Տիրոջը, որ մեր ժողովրդին պահեց ու պահպանեց ամենակույ դարեր ի փոթորկահույզ ժամանակների մեջ բազում փորձություններից, ահավոր ցեղասպանության մեծ ոճիրից: Փառք և գոհություն, որ այսօր մեր ժողովրդի զավակունք ապրում են հայու հավատքով, հայու ան-

նկուն կյանքով և աշխարհի բոլոր անկյուններում իրենց ազնիվ աշխատանքով սեր ու հարգանք են վայելում իրենց ապաստան տված երկրներում:

Մենք հպարտ ենք ձեզանով, սիրելիներ, ձեր աշխատանքով, ձեր բարի համբավով, որ դուք ձեռք եք բերել այս երկրում: Երբ մենք նայեցինք ժամանակագույցը հովվապետական մեր այցի, տեսանք այնտեղ նշված հանդիպումների պետական իշխանության և պարտաճանաչման համար չէ, որ ընծայվում են մեզ: Դրանք վկայության և պարտաճանաչման համար չէ, որ ընծայվում են մեր ժողովրդի զավակաց նկատմամբ: Փառք և գոհություն Երկնավորին:

Կանգնած պարզ ու համեստ, բայց հավատքով զորեղ հայաշունչ այս եկեղեցու Սուրբ Խորանին՝ անմիջապես Մեր հայացքը դիպավ Ս. Էջմիածնի մանրակերպին: Եվ խնդություն ապրեց հոգիս, քանզի այս մանրակերպն էլ խոսուն վկան է, որ հավատարիմ եք մեր հայրերի սրբազան ժառանգությանը, մեզ ծնող հոգևոր մեր մորը պաշտելի, և այնքան ժամանակ, որ Էջմիածինը դուք կրում եք ձեր հոգուն, այդքան ժամանակ պիտի ապրեք որպես ժողովուրդ հայոց, հոգ չէ, թե գրեվում եք մեր հայրենիքից և Ս. Էջմիածնից հեռու:

Հայրենիքն այսօր ազատ է իր հայացքն ուղղելու նաև դեպի արտերկրի իր զավակները: Համայն հայոց Հայրենիքն է Հայաստանը, որ այսօր սիրող մոր նման աչքը հառած փնտրում ու սպասում է իր զավակներին, սպասում է ձեզ, սիրելի՛ հայրողիներ, որպեսզի գաք, ձեր տանիքն ու հարկը կառուցեք նվիրական մեր հողի վրա:

Չնայած որ այսօր հաղորդակցության դյուրությունները ամեն առիթ ընծայում են ձեզ, որ հաղորդ լինեք ընդհանուր հայ կյանքին, Հայաստանի մեջ տեղի ունեցող իրադարձություններին, վերազարթոնքի ոգուն, սակայն ձեր հավատի, հայրենյաց սրբությունների հանդեպ ձեր հավատարմությամբ է, որ ապրում է և աշխույժով է լեցուն այսօր Ավարայրիայի հայ համայնքը: Ահա Սուրբ Հարության անունով օծված այս եկեղեցու խորանի վրա քանդակված է Հարականի տողը՝ «Թագադր երկնատր, զեկեղեցի քո անշարժ պահեա»:

Աղոթք ու մաղթանք, որ վստահ եմ՝ ամեն անգամ, երբ մուտք եք գործում այս եկեղեցու հարկից ներս, ձեր շուրթերն արտաբերում են այս խոսքերը՝ որպես առ Աստված ուղղված առաջին հայց, որպեսզի Տերը զորավոր պահի Հայ Եկեղեցին, որ հոգևոր համախմբումն է մեր ժողովրդի: Պահի Եկեղեցին հայ հոգիներում՝ իր սուրբ առաքյալների նահատակությամբ հիմնված, Ս. Գրիգոր Լուսավորչի չարանքներով հաստատված, Ավարայրով, մեր ժողովրդի մարտիրոս բազում զավակների սուրբ արյունով, Սարդարապատով, նաև Արցախյան նորոշյա հերոսամարտով նվիրագործված:

Այսօր նոր այգաբաց է հայության կյանքում՝ լեցուն հույսերով ու լավատեսությամբ: Հայրենիք և Միյուրք միասնությամբ մենք պետք է կերպենք նոր վերածնունդը հոգևոր և ազգային մեր կյանքի, ընդհանուր քանքերով զորացնենք հայրենի երկիրը մեր և պահպանենք խաղաղ ու ապահով:

ՄԱՍԺՏՈՒԹՅԱՆ ԴՊՈՒՄԲԻՆՈՒՄԻ ՄԻՍԿԻՆԻՆԻՆԻ
ՏԳԻ ՎԱԳՆԻՎԵՍՏԵՆՈՒԽԻԱՂ ՎԱԳՆՎԵՂՆԳԻԳ յԵՍՈՒՄ

ՏԳԻ ՎԱԳՆԻՎԵՍՏԵՆՈՒԽԻԱՂ
ՎԱԳՆՎԵՂՆԳԻԳ յԵՍՈՒՄ

ՏԳՂ ԿԱԳՐԱՄԱՆՈՒՄԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒՄԻ ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԿԱՐԳԻՆ ԿԱՐԳԱՆՈՒՄԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒՄԻ ՄԱՐԿԵՏԻՆԵՐԻ ՄԱՐԿԵՏԻՆԵՐԻ

Միրելիներ, Ավստրալիայի և Նոր Զելանդիայի հայոց թեմ Մեր անդրանիկ այս ալյոթ առիթ է ընձեռնում Մեզ գնահատանքի Մեր խոսքը անձամբ բերելու ձեզ՝ ձեր նվիրումի ու նախանձախնդրության համար, որով այս հողի վրա պահպանում եք հայության ոգին, անաղարտ եք պահում հայրենական սրբությունները, մաշրոցյան լեզուն՝ ձեր զավակների շուրթերին:

Մեր գնահատանքն ենք բերում ձեզ նաև մեր հայրենական կյանքում ունեցած ձեր ազնիվ մասնակցության համար: Հայաստանում երկրաշարժի աղետն ու ցավը դուք դարձրեցիք ձերը և օգնության ձեռք մեկնեցիք ձեր եղբայրներին ու քույրերին: Մեր գնահատանքը ձեզ՝ Արցախյան պատերազմին ձեր զորակցության համար և անկախության փառք փարիկների հայրենաշինության գործում ունեցած ապանդի համար:

Կարոքայալ ձեր հոգիներին փոխանցելով հայրենաբնակ ձեր քույրերի ու եղբայրների սերն ու ողջույնը՝ Մենք աղոթք ենք բարձրացնում առ Աստված և հայցում Տիրոջ զորակցությունը Հնդկաստանի և Ծայրագույն Արևելքի Հայրապետական Պատվիրակի՝ Աղան արքեպիսկոպոս Պալիոզյանի համար, որպեսզի նախանձախնդրությամբ ու սիրով շարունակի իր հոգևոր առաջնորդությունը մեր բարեպաշտ, հարազատ ու հավատարիմ զավակների կյանքում:

Մեր գնահատանքն ենք բերում մեր Եկեղեցու հեռավորարևելյան այս կենսունակ թեմի ազգային-եկեղեցական կառույցների պատվարժան անդամներին, հոգևոր բարեգան սպասավորներին և առ Տերը աղոթք բարձրացնում նրանց համար:

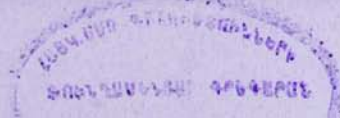
Միրելիներ, հայցենք Տիրոջից, որ զորացնի մեր մեջ հավատքը մեր հայրերի, որ ամրացնի մեր ընթացքը հայության ճանապարհների վրա, զորացնի մեզ մեր բարի գործերի մեջ, և մենք փառք հավելենք հայոց փառքին, օրհնություն՝ մեր ժամանակներին: Հայցենք նաև խաղաղություն աշխարհի համար, Աստծո խնամքը այս բարեկամասեր երկրին և նրա բարի ժողովրդին: Տերը թող անշարժ ու հաստատուն պահի Իր սուրբ Եկեղեցին, և թող Տիրոջ Աստվածային Սուրբ Հոգու շնորհները հեղվեն մեզ վրա, զարդարեն մեր կյանքը ու խնկելի դարձնեն մեր ընթացքը գալիք սերունդների համար, որ նրանք էլ, զորացած մեր գործերով, կարողանան վստահությամբ քայլել դեպի նոր ժամանակները:

Շնորհք, սէր և խաղաղության եղիցի ընդ ձեզ. ամեն:

Այնուհետև տեղի ունեցավ աջամբույրի արարողություն, որի ընթացքում Նորին Սրբությունն օրհնեց ներկա հայորդիներին, նաև նվերներ բաժանեց փոքրիկներին:

15 նոյեմբերի

Վեհափառ Հայրապետը Առաջնորդարանում մի շարք հանդիպումներ ունեցավ հայ կաթողիկե համայնքի, հայկական ավանդական կուսակցությունների Ավստրալիայի մասնաճյուղի ներկայացուցիչների, ինչպես նաև հայկական տարբեր կազմակերպությունների պատասխանատուների հետ:

16 նոյեմբերի

Նորին Սրբությունն այցելեց համայնքի հայկական դպրոցներ՝ այցելությունների այս շարքը սկսելով Համազգայինի Թարգմանչաց վարժարանով: Այսպեղ Նորին Սրբությանը աշակերտները դիմավորեցին հայոց եռագույնը ձեռքներին՝ ազգային հիմնով ու հայրապետական մաղթանքով, և իրենց մանկան հայրենակարոք շուրթերով համբուրեցին Հայոց Հայրապետի մյուռանած աջը՝ նրա հայրական օրհնությունը սրանալով:

Վեհափառ Հայրը դիպեց նաև աշակերտների պարտասպառ գրական-գեղարվեստական հանդեսները օրհնելով նրանց: Վեհափառ Հայրապետը մասնավորաբար բարձր գնահատեց ուսուցիչների օրհնաբեր աշխատանքը՝ ասելով. «*Ամեն ինչ, որ ասում ենք մեր կյանքում, պիտի ինքներս մեզ հաշիվ տանք, թե ինչ անդրադարձ է ունենում մեր երեխաների վրա՝ նրանց բարությանն է մղում, նրանց քայլերը ուղղում է և հեռացնում խոտոր ճանապարհներից, թե՛ հսկառակը: Եվ ես այսօր շար ուրախ եմ համոզվելով, որ այս հեռավոր երկրում մեր զավակների ազգային-հոգևոր դաստիարակությունը հոգալարի և խնամածու ձեռքերում է գտնվում*»:

Համազգայինի վարժարանից Նորին Սրբության շքախումբն ուղևորվեց ՀԲԸՄ Մանուկյան շաբաթօրյա վարժարան և ապա՝ Թումանյան դպրոց՝ ամեն տեղ մեծ ոգևորությամբ, ավանդական հայկական աղուհացով, ազգային երգ ու պարով դիմավորվելով: Նորին Սրբությունն ամեն տեղ իր օրհնությունը բաշխելով հայ դպրոցների ուսուցիչներին ու դպրոցականներին՝ դպրոցներից յուրաքանչյուրում թողեց Ս. Էջմիածինը պարկերով մի հուշանվեր:

Այնուհետև Վեհափառ Հայրապետը վերադառնալով առաջնորդարան՝ նախագահեց թեմական խորհրդի կողմից հրավիրված նիստին, որին ներկա էին թեմական խորհրդի անդամները, թեմի քահանայից դասը, ինչպես նաև եկեղեցու կալվածոց խորհրդի անդամները: Նիստի ընթացքում Վիրահայոց թեմի առաջնորդական տեղապահ Ս. Վազգեն վրդ. Միրզախանյանը ներկայացրեց Մայր Աթոռի գործունեությունը հայրենական կյանքից ներս՝ թե՛ Հայրենիքում և թե՛ Սփյուռքում: Ապա ներկաներն իրենց հարցերն ուղղեցին Նորին Սրբությանը՝ սրանալով տրված հարցերի հանգամանալի պատասխանը:

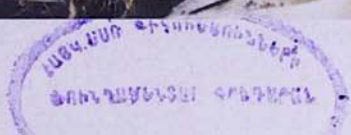
17 նոյեմբերի

Առավոտյան Նորին Սրբությունը Հայրապետական Ս. Պարարագ մատուցեց կաթոլիկ Our Lady of Dolours փաճարում: Այսպեղ, բացի հավաքված ավելի քան 1500 հայորդիներից, ներկա էին նաև քույր Եկեղեցիների ներկայացուցիչներ, պետական պաշտոնյաներ և խորհրդարանի անդամներ:

Արարողության սկզբում Վեհափառ Հայրապետին ողջունեցին նախ Միդնեյի քաղաքապետը, ապա Ավստրալիայի կաթոլիկ առաջնորդը:

«Հայր մեր»-ից առաջ Նորին Սրբությունը հայրապետական իր պարզամը տվեց ներկաներին:

ՀԱՅԿԱՏԱԳԻՏՈՒՄ ԿԱԳԱՂԱՌԱՊԱՆՈՒՄԻ ԱՊԻԿԼԵՏԻՔԻ ՎԵՐԱԿԱՏԱՐԱՐՈՒՄ ԷԼԵՄԵՆՏԱՐԱՆՈՒՄԻ ՄԱՍԻՆ

ԿԵԶՆԳԻԳ ՂՈԽՈՒԽԵՆԷՆ ԴԱՍԹԹԱՍԿԱՆԷՆ Դ ԿԵԶՆԵՎԻՈՒ ՓՅԱՆ ԻՄ-«ՄՈՓՈԾՈՒՄԷ»

**ԳԱՐԵԳԻՆ Բ ՎԵՆԱՓԱՌ ՆԱՅՐԱՊԵՏԻ ԽՈՍՔԸ
ՄԻԴՆԵՅԻ ԿԱԹՈՒԻԿ ԵԿԵՂԵՑՈՒՄ ՄԱՏՈՒՅՎԱԾ
Ս. ՂԱՏԱՐԱԳԻ ԸՆԹԱՅՔՈՒՄ
(17 նոյեմբերի 2002 թ.)**

**«Նորոգող հնութեանց նորոգեաւ և զիս,
Նորոգ զարդարեաւ»:
Ննությանց նորոգող, նորոգիր և ինձ՝
Նորասկսելու, նորովի զարդարիր:**

Սիրելի բարեպաշտ հավատացյալներ, սիրելի հավաքավոր հայրդիրք.

Աստվածային անճառելի զորությանք լեցուն այս սուրբ տաճարում, խորախորհուրդ ու նվիրական այս պահին, երբ հոր ու հովիվ, Նայրապետ ու ժողովուրդ կանգնած ենք Տիրոջ առջև, գոհարանական աղոթք է մեր շուրթերին, որ Աստված մեր սուրբ հայրերի շնորհը պարզենց մեզ, որպես Նայրապետ Նայոց անդրանիկ հովվապետական մեր այցը կատարելու Ավարայիս, օրհնյալ այս երկիր, հավաքավոր ու բարեպաշտ Առաքելական մեր Մայր Եկեղեցու զավակներիդ՝ օրհնությունն բերելու ու բաշխելու Միաձևաէջ Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնից և Նայոց աշխարհի սրբություններից:

Եկել ենք Նայրենի երկրից, եկել ենք մեր հավաքի նվիրական սուրբ կենտրոն Ամենայն Նայոց Կաթողիկոսության նստավայր՝ աստվածակառույց Մայր Էջմիածնից, որը մեր ժողովրդի կյանքի մեջ եղել է հայոց Բերդեհեմը, պայծառակերպության այն Թաքոր լեռը, ուր 1700 տարիներ շարունակ մեր հայրերը գոհարանական աղոթք են ձայնել առ Աստված և ասել. «Տեր, բարոք է մեզ ասար լինել» (Մարկ. Թ 4) ու անդադրում, անհոգեաբեկ հայցել Տիրոջից՝ «Նորոգող հնութեանց նորոգեաւ և զիս, նորոգ զարդարեաւ», որպեսզի Տիրոջ բարի հայացքի առջև, Տիրոջ հովանավոր աջի ներքո ապրի ազգս հայոց որպես ազգ սուրբ և ժողովուրդ սեփական:

Այս նույն հայցն ու աղոթքը վերանորոգելով, սիրելի բարեպաշտ հայրդիրքներ, գոհունակ հոգով ողջունում ենք ձեզ՝ հավաքավոր Մեր զավակներիդ, ի գլուխ բարեջան ձեր առաջնորդի՝ Գերաշնորհ Աղան աթեպիսկոպոս Պալիոզյանի, և նրան աջակից հոգևոր հայրերին և բերում ենք Մեր գնահատանքը, որ հավաքաբար ու համախումբ եք Առաքելական մեր Մայր Եկեղեցու շուրջ և նախաձեռնաբարձր՝ ազգային ձեր կյանքը հոգևոր արժեքներով ներշնչախելու նվիրական գործում:

Ուրախ սրտով ողջունում ենք այսպեղ ներկայությունն Ավարայիս բարեպաշտ պետության ներկայացուցիչների, պետական և տեղական իշխանության անդամների, ինչպես նաև քույր Եկեղեցիների Մեր հոգևոր եղբայրներին, ովքեր եկել են ուրախակից լինելու մեզ՝ քրիստոնեությունը 1700 տարիներ առաջ առաջին պետական կրոն հռչակած հայրդիրքներին, իրենց աղոթքը միախառնելու առ Աստված մեր հայցին՝ աշխարհի խաղաղության և ժողովուրդների անասան եղ-

բայրության համար, որպեսզի հեռու վանվեն պարերսզն, եղեռն ու աղեղ, վիշտ ու ցավ, որպեսզի երբեք չթացանան աչքերը մայրերի ու երբեք չորբանան մանուկներ, այլ Տիրոջ սիրտ մեջ ծաղկի կյանքը երկրի վրա և երկրից մշտապես փառաբանություն հնչի առ Բարձրյալ Տերն Ամենակալ:

Միրելի հավատացյալներ, չպիտի դադարեն կրկնել, որ հպարտ է և ցնծում է հոգիս Հայրապետի, քանզի դո՛ւ՝ զավակներդ իմ, հարազատ և արժանի հետևորդներն եք ձեր հայրերի, ովքեր փասնյակ փարիներ առաջ իջևանեցին օրհնյալ, հյուրընկալ այս ափերում և բազում փքնանքով ու քրտնաջան աշխատանքով կազմակերպեցին իրենց կյանքը. կանգնեցրին եկեղեցիներ, հիմնեցին դպրոցներ, կրթական ու ազգային հաստատություններ և սիրո ու հոգածության մեջ Ավստրալիոյի սաստիկ ժողովրդի հետ կյանքի կոչեցին գրության և հիշատակության արժանի բազում իրադրություններ՝ վաստակելով Ավստրալիայի արժանավոր քաղաքացիներ լինելու պատիվն ու իրավունքը:

Հայրապետիս հորդորն ու կոչն է՝ ձեզ՝ շարունակեցե՛ք ձեր հայրերի բարի ընթացքը՝ ազգապահպան, հայրենամոլեր ու եկեղեցաշեն նախասնձախնդիր ոգին, հայրենակերպումի վեհ ու բարձր գիտակցությունը, որպեսզի հավերժ օրհնվի մեր հայրերի պանծալի համբավը և սուրբ լինի ու լույս լինի նրանց պայծառ հիշատակը:

Միրելի զավակներ Առաքելական մեր Սուրբ Եկեղեցու

Երկհազարամյա քրիստոնեական մեր պարմությունը կերպած հարության հավատքով գիտենք, որ կյանքը նորոգողը Տերն է, Տերը, որ և պարզևողն է կյանքի, և ամեն անգամ, երբ տկարացել է մեր հավատքն առ Տերը, չարն է թագավորել մեր կյանքին, ծառը պտուղ ու բարիք չի տվել, գեղը արյուն է հոսել, հողը, երկիրը մահ ու ավեր է սփռել:

Փառք Երկնավորին, բյուր հազար փառք ողորմության դռները վերստին բացվել են հայոց երկրի վրա, նոր և փառավոր էջ է բացվել հայոց փարեգրության մեջ. թոթափել ենք անհավատության ծակը լուծը, ազատ ու անկախ է Հայաստանը, ազատագրված է նաև հերոսական Արցախը, աշխույժ ու կենսահորդ կյանքով է ապրում Հայոց Սփյուռքը: Աշխարհասփյուռ ժողովրդով, նորոգ հավատով այսօր մենք կերպում ենք հայոց հզոր, անպարտելի անկախ պետականության՝ մեր տան վաղվա գալիքը:

Արդարև. «Փառք քեզ, Աստուած, փառք քեզ, յադագս ամենայնի փառք քեզ»: Անպարտկույս հայրենակերպումի ընթացքը սահուն չէ, սակայն բազում դժվարությունների, անցումային շրջանին բնորոշ ընկերային, տնտեսական ու բազմապիսի այլ հիմնախնդիրների առջև մենք չպիտի ընկերվենք ու ծնկենք: Անընկճելի է մեր ժողովրդի լավատեսությունը, ապրելու և հաղթանակելու նրա կամքը, քանզի գիտենք, որ քաջերի հետևորդները քաջերն են:

Մայր Հայրենիքի վերանկախացումով այսօր վերազարթոնքի ու վերանորոգության հրաշագործ շունչը փարածվել է նաև Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնում: Հանուր հայության հոգևոր կենտրոնն իր դարավոր առաքելությունը կյանքի է կոչում նոր գործությանը, վերածնյալ ու հարուցյալ հավատով ու կյանքով:

Մեր ժողովրդի բարեգործ զավակների առարամներն նվիրատվություններով այսօր վերաշինվում են խոնարհված վանքերը հայրենի մեր երկրի, կառուցվում նորերը և տասնամյակներով փակված վանքերի ու տաճարների, եկեղեցիների ու մատուռների, աղոթարների դռները լայնորեն բացվում են մեր ժողովրդի զավակների առջև՝ առ Աստված աղոթք ու փառաբանություն բարձրացնելու:

Այո, սիրելիներ, մեր ժողովրդի և Մայր Եկեղեցու Հայաստանի անկախացումով սկզբնավորված հոգևորոգության շարունակական ընթացքը անկասելի է: Այսօր, երբ մեր հայացքն ուղղված է դեպ ազատ ու անկախ մեր երկիրը Հայաստան, դեպ հայ քաջորդյաց արյունով ազատագրված Արցախ աշխարհ, մեկ անգամ ևս մեր հոգու և մարմնի ունկնդրությանը հնչեցնենք հայոց մեծ բանաստեղծ Եղիշե Չարենցի խոսքերը.

«Ո՛վ հայ ժողովուրդ, քո փրկությունը քո հավաքական ուժի մեջ է»:

Հավաքական ուժ, որով միայն կարող ենք խուսափել դժվարություններից, կորուստներից, կոտորածներից ու եղեռներից: Բավական է միայն հետադարձ մի հայացք ներկենք դեպի մեր պարմությանն ու անցյալին, և մեզ համար կհաստատվի ճշմարտությունը՝ մեկ Ազգի, մեկ Հայրենիքի ու մեկ Եկեղեցու անպարտելիության, անհաղթելիության ճշմարտությունը, իսկ հավաքական այդ ուժը գոյանում է ոչ այլ կերպ, քան ողջ ազգի՝ հավաքավոր մեր ժողովրդի զավակների ամբողջության նկատմամբ յուրաքանչյուրիս ունեցած սիրաշաղախ պարասխանարվությունից ու պարպավորություններից:

Սիրելի բարեպաշտ հայորդիներ.

Այսօր, առավել քան որևէ ժամանակ, ի Հայաստան և ի Սփյուռս ապրող հայորդու համար սրբազան պարտք է՝ հոգաժու լինել վասն շինության ու բարգաձաճության հայրենյաց, վասն անարարության ու անառասանության հայոց այն բերդի, որ մեր անկախ ու ազատ Հայաստանի Հանրապետությունն է:

Մեր ձեռքում է մեր պետականության վաղվա օրը, մեր ձեռքում է ճակարագիրը մեր ժողովրդի: Որքան որ գուրգուրանք ու սեր տածենք Հայրենյաց նկարմամբ, այնքան Հայրենիքի սերը կտարածվի հայրողյաց վրա ու կլինի նրանց վահան ամրության և հաղթության: Որքան զորացնենք մեր Հայրենին, այնքան պիտի զորանանք որպես ազգ ու ժողովուրդ, որպես երկիր ու որպես պետություն:

Հայոց Մայր Հայրենիքի նոր կյանքի տեսիլքը պիտի պայծառ պահենք, մեր սիրելիներ, ու կարողանանք կյանքի կոչել, որպեսզի հրաշագործենք նոր հազարամյակում՝ կերտելով հայոց հզոր պետականությունը, որ ազգս հայոց այլևս չրենսնի եղեռն, չդառնա աստանդական, չլինի որբ ու պանդուխտ, ապաստան չփնտրի հեռավոր օդար ափերում:

Հայրապետիս աղոթքն ու մաղթանքն է, որ ձեզանից յուրաքանչյուրը լայն բացի իր հոգու, սրտի ու մարմնի դռները, որպեսզի Մայր Հայրենիքի նոր կյանքի գարնանային շունչը մուտք գործի ամենևոր հայոց կյանքից ներս, և մենք նորոգյալ ու գոհունակ հոգով, զվարթ, լուսավոր, հուսառատ ու խնդագին մարդով ու սրտով հրեշտակաց՝ ու երկնառատ սրբոց դասին ձայնակցելով, որպես մեկ ազգ, ժողովուրդ սուրբ և ազգ սեփական՝ փառավորենք բարձրյալ մեր Տիրոջը և անդադ-

րում հայցենք. «Նորոգող փինգերաց, նորոգեաւ եւ զիս, նորոգ զարդարեա»: Բանգի նորոգված, նոր հազարամյակի մեջ այս հավատքն է, որ պիտի երաշխավորի մեր ընթացքը դեպի մեր կյանքի նոր դարեր ու հազարամյակներ:

Նորոգված հավատով հայորդին է, որ պիտի գա իր բազկի ուժով շենացնելու երկիր հայրենին և ինքն իրեն առաջնորդելու դեպի ազատ ու անկախ Հայաստան երկիրը մեր: Ահա այս աղոթքով ու մաղթանքով ենք Մեր հայացքը դեպի երկինք բարձրացնում և հայցում Երկնավորից, որ Իր աջը հովանի դարձնի, որ Իր աջը զորավիզ ու նեցուկ դարձնի աշխարհասփյուռ մեր ժողովրդի զավակներին, հայրենաբնակ ձեր քույրերին ու եղբայրներին, Արցախում իրենց ազատության իրավունքի համար պայքարող հայորդյաց, որ ապրեն խաղաղ երկնքի ներքո և ազգերի հետ եղբայր իրենց ավանդը բերեն աշխարհի շենացմանն ու առաջադիմությանը, մարդկության երջանկությանը և գոհաբանություն սաղմոսերգեն առ Աստված, թե՛ Բարի և վայելուչ է, որ եղբայրները բնակվում են միասին, թե եղբայրական սիրտ մեջ օրհնվում է Աստված, օրհնվում են մարդիկ, օրհնվում են ազգեր ու պետություններ, և կյանքը դառնում է օրհնյալ, և մարդիկ վերականգնում են սուրբ վաճապեղծ անաղարտ պարկերը իրենց:

Տիրոջ օրհնությունը, ողորմությունը, խաղաղությունը և սերն են հայցում մեր ժողովրդի և աշխարհի բոլոր ժողովուրդների համար, որպեսզի ապրեն սրբեղծագործ կյանքով և խաղաղությամբ վայելեն աշոտ քրդիների իրենց վաստակը:

Փառաբանություն և օրհնություն Երկնավոր մեր Տիրոջը, այժմ և միշտ և հավիտյանս հավիտենից, ամեն:

Պարարագի ընթացքում Նորին Սրբությունը Բեկեղեցու առաջնորդին նվիրեց փայտյա մի փորագրանկար, ապա՝ երկարամյա ծառայության համար Ս. Աղան արքեպս. Պալիոզյանի կուրծքը զարդարեց հոբելյանական պանակետով, Ս. Նորայր քն. Բաթանյանին և Ս. Պարթև քն. Գարագաշյանին՝ ձեռաց խաչերով, իսկ Սիդնեյի Ս. Հարություն Եկեղեցուն նվիրեց Պարարագի սկիի:

Երեկոյան Վեհափառ Հայրը «Հիլթոն» հյուրանոցում մասնակցեց պաշտոնական ընդունելության, որին ներկա էին 400 հրավիրյալներ, որոնց թվում՝ պետական պաշտոնապարանձինք, պարզամավորներ, դիվանագետներ և քույր Եկեղեցիների բարձրաստիճան հոգեվորականներ:

Այս հանդիպման ընթացքում Ավստրալիայի վարչապետի ներկայացուցիչ, գաղթականական և համակեցության հարցերով նախարար պրն Ֆիլիպ Ռաֆորթը, ողջունելով Նորին Սրբության գալուստը, բարձր գնահատեց Ավստրալիայի հայ համայնքի բերած նպաստը: Բարիգալստյան խոսք ասաց նաև Նյու Մաուս Ռեյս նահանգի վարչապետի ներկայացուցիչ Ջոն Ուոթքինսը, որն անդրադարձավ հայ գաղութի փարած քրտնաջան աշխատանքին, որի շնորհիվ այդ նահանգի խորհրդարանը 1997 թ. ապրիլի 17-ին ճանաչեց Հայոց ցեղասպանությունը:

Հանդիպման ընթացքում ցուցադրվեց նաև Ս. Էջմիածնի և Մայր Աթոռի ծավալած գի-
րատուսմանական և բարեսիրական գործունեության, ինչպես նաև եկեղեցիների նորոգու-
յան և եկեղեցաշինության մասին պարմող մի տեսանկյուն:

Օրվա գլխավոր բանախոս, Ավստրալիայի Եկեղեցիների ազգային խորհրդի ընդհանուր
քարտուղար Վերապարվելի Ջոն Հենրիսը մեծապես գնահատեց Հնդկաստանի և Ծայրա-
գույն Արևելքի հայրապետական պարմիրակ Տ. Ադան արքեպս. Պալիոզյանի ունեցած
կարևոր դերը Եկեղեցիների Համաշխարհային խորհրդում:

Այնուհետև Նորին Սրբությունն իր օրհնության խոսքն ուղղեց ներկաներին՝ մասնավո-
րապես նշելով, որ Արցախի անկախության նվաճումը կենսական կարևորություն ունի ողջ
հայ ժողովրդի համար, և կոչ արեց ավստրալահայ գաղութին՝ միասնական ուժերով մաս-
նակցելու Արցախի Նյուսիս-Հարավ ճանապարհի շինարարությանը: Նորին Սրբությունը
նաև կոչ արեց Ավստրալիայի Դաշնային կառավարությանը՝ հետևելու Նյու Սաութ Ուելս
նահանգի խորհրդարանին և պաշտոնապես ճանաչելու Հայոց ցեղասպանությունը:

18 նոյեմբերի

Առավոտյան Նորին Սրբությունն իր շքախմբով այցելեց ՀԲԸՄ-ի հովանավորությամբ
գործող դպրոցը, ուր մեծ ոգևորությամբ դիմավորվեց դպրոցի աշակերտության կողմից և
ծափողջույնների ներքո մուտք գործեց դպրոց, ուր «Հոգուց» ասաց դպրոցի բարերար Ալեք
Մանուկյանի անունը հավերժացնող հուշադրախարակի մոտ՝ հանգուցյալ բարերարի հոգու
հանգստյան համար: Վեհափառ Հայրը ներկա եղավ մանուկների կողմից ներկայացված
գրական-գեղարվեստական հանդեսին, որից հետո օրհնեց մանուկներին, նվերներ բաժա-
նեց նրանց՝ ասելով. «Այս երեխաներն են մեր կյանքի արևը, նրանք են մեր կյանքին շողեր
հաղորդում և եթե չլինեն նրանք, հավանաբար կիսամրի մեր կյանքի արևը, և դպրոցն է, որ
այս երեխաներին հայկական շունչ, ոգի, նկարագիր ու դիմագիծ է պարգևում»:

Նորին Սրբությունը ծանոթացավ դպրոցի հարմարություններին, զրուցեց ուսուցիչների
հետ, իր հայրական պարգամներով ոգևորելով նրանց՝ հաստատելու մնալ իրենց առաքե-
լության դժվարին ու պարասխանաբար ճանապարհին:

Այսպիսով Վեհափառ Հայրը մեկնեց Համազգայինի Արշակ և Սոֆի Գալստյան դպրոց,
ուր սովորում են 350 աշակերտներ, որոնք մեծ ոգևորությամբ Վեհափառին ընդունեցին
դպրոցի մուտքի մոտ: Այսպիսով Վեհափառ Հայրը, նշխարելով ավանդական հայկական ա-
ղուխացը, ծափողջույնների ներքո մուտք գործեց դպրոց՝ մասնակցելով ի պարիվ իրեն ա-
շակերտության կողմից պարտադրված գեղարվեստական հայտագրին: Վեհափառ Հայրա-
պետը, իր օրհնության խոսքն ուղղելով ներկաներին, ասաց. «Մաղմուսերգուն ասում է.
կրթեք ձեր գավակներին, որպեսզի նախանձը շարժեք ձեր թշնամիների և բարեկամների
առջև նրանցով պարծենաք»:

Տեղեկանալով, որ ծրագրված է դպրոցի կողքին կառուցել հայկական եկեղեցի, Նորին
Սրբությունը օրհնեց այս ձեռնարկը և հորդորեց, որ եկեղեցին, ի նշանավորումն Ս. Էջմիած-
նի Մայր Տաճարի հիմնման 1700-ամյակի, կոչվի Ս. Էջմիածին, դառնալով Ս. Էջմիածնի
ներկայությունն Ավստրալիայի հայ համայնքի մեջ, ինչպես նաև խոստացավ, հուրախությա-

յուն Ավստրալիայի հայ համայնքի, իր ձեռքով կատարել օծումը այդ եկեղեցու: Նորին Սրբությունը շրջեց դպրոցում, ծանոթացավ նրա պայմաններին, ինչպես նաև ջերմ ու անմիջական գրույց ունեցավ աշակերտների և ուսուցչական կազմի հետ:

Վեհափառ Հայրապետի շքախումբն ապա մեկնեց հայ կաթողիկե համայնքի Ս. Գրիգոր դպրոց՝ իր օրհնությունն ու բարեմաղթանքը բերելով այսպեղ ուսանող հայորդիներին և դասավանդող ուսուցիչներին, իսկ երեկոյան՝ Ս. Թերեզա կաթողիկե եկեղեցի, ուր փեղի ունեցավ էկումենիկ հանդիսավոր ժամերգություն, ապա՝ աջհամբույր:

19 նոյեմբերի

Առավոտյան Վեհափառ Հայրապետը Ս. Հարություն եկեղեցում հանդիպեց Եկեղեցասիրաց եղբայրակցության միության «Աղոթող կանայք» խմբին՝ մասնակցելով նրանց կազմակերպած հյուրասիրությանը:

Կեսօրին Նորին Սրբությունը հանդիպեց Նոր Հարավային Ուելսի նահանգապետ փիլ. Մերի Բաշիրի հետ: Հանդիպման ժամանակ Նորին Սրբությունը ողջունելով նահանգապետին՝ ասաց. «Մա առիթ է, որպեսզի մենք, ի դեմս ձեզ, շնորհակալություն հայտենք այն ուշադրության համար, որ դրսևորում եք ավստրալաբնակ մեր ժողովրդի հանդեպ: Մենք մի քանի օր է, ինչ գտնվում ենք Սիդնեյ քաղաքում, և համոզվեցինք, որ մեր ժողովրդի զավակունք ոչ միայն ազնիվ քաղաքացիներն են այս երկրի, այլև կարելին ներդնում են գործունեության փարբեր բնագավառներում, որի համար անչափ ուրախ ենք»:

Հանդիպման ընթացքում Նորին Սրբությունը, ընկերակցությամբ նահանգապետի, շրջեց նահանգապետարանի փարածքում՝ ի հիշատակ այս հանդիպման նահանգապետին նվիրելով հայկական մանրանկարչության հեղինակությամբ կատարված փայտյա մի զարդապարկեր: Նահանգապետն իր հերթին նվիրեց Ավստրալիան խորհրդանշող մի հուշամեդալ:

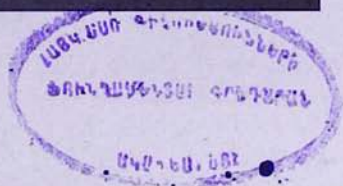
Նահանգապետարանից Նորին Սրբությունն իր շքախմբով մեկնեց Նոր Հարավային Ուելսի արվեստի թանգարան, որտեղ ի մոտո ծանոթացավ արվեստի ներկայացված բարձրարժեք նմուշներին:

Երեկոյան Նորին Սրբությունը մասնակցեց էկումենիկ արարողության անգլիկան Ս. Անդրեաս Կառնարում: Արարողության երաժշտական մասը կատարեց թեմի «Լուսավորիչ» երգչախումբը: «Հրաշափառ»-ի երգեցողությամբ Նորին Սրբությունը և քույր Եկեղեցիների առաջնորդները մուտք գործեցին եկեղեցի, ուր Վեհափառ Հայրապետին ողջունեցին Ավստրալիայի Եկեղեցիների խորհրդի նախագահն ու եկեղեցու հոգևոր հովիվը:

Այնուհետև փեղի ունեցավ միասնական աղոթք, որի ընթացքում հավաքվածները աղոթեցին աշխարհի խաղաղության և ժողովուրդների համերաշխության համար: Այնուհետև Նորին Սրբությունն իր օրհնության խոսքն ասաց ներկաներին՝ բնաբան ընտրելով «Զի բարի կամ զի վայելուչ, զի բնական եղբայրք ի միասին» (Մաղմ. ՃԼԲ 1) փողերը:

Մաղմուսեղոսի այս խոսքերով Մենք ողջունում ենք Մեր հոգևոր եղբայրներին և ձեզ, սիրելի բարեպաշտ հավատացյալներ: Ուրախ է Մեր հոգին, որ միա-

Հայաստանի Կաթոլիկոսութեան ղեկավար Կաթողիկոս Սեդրակ Կարամանլեանը (աջից) հանդիպում է Սուրբ Երանայի Կաթողիկոսին (ձախից) և նրա ընտանիքին։

սին կանգնած ենք աղոթքի այս սուրբ փառարկի կամարների ներքո: Աստվածաշնչյան Արարարի երկրից և հայոց հավարքի նվիրական սուրբ կենտրոն 1700-ամյա Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնից եղբայրական Մեր ողջույնն ու սերն ենք բերում ձեզ՝ հրավիրելով միաժամանակ Մեր մտածումները և Մեր զգացումները փոխանցելու հավաքական այս աղոթքի Մեր եղբայրներին ու քույրերին:

Մենք աղոթում ենք նաև, որպեսզի Տերն անշարժ ու հաստատուն պահի իր Սուրբ Եկեղեցին, որպեսզի կարողանանք այս աշխարհում իրականացնել մեր առաքելությունը՝ ի փառս մեր երկնավոր Հոր և ի հաճություն ազգաց և պետությունների: Տիրոջ շնորհը, սերը և խաղաղությունը թող լինի միշտ մեզ հետ, այժմ և հավիտյանս. ամեն:

Ապա Ադան Սրբազանն անգլերենով ողջույնի խոսք ասաց հավաքվածներին, իսկ Նորին Սրբությունը, ի հիշարակ այս արարողության, Ս. Անդրեաս եկեղեցու համայնքին նվիրեց փայտի վրա դրվագված հայկական մանրանկարչության մի պատկեր՝ ի վկայություն սիրո և համագործակցության Հայ և Անգլիկան Եկեղեցիների միջև:

20 նոյեմբերի

Առավոտյան Նորին Սրբությունը հանդիպում ունեցավ թեմական համագումարի անդամների հետ, որից հետո մեկնեց հանդիպելու Նոր Հարավային Ուելսի վարչապետ Բոր Բարրիի հետ: Հանդիպումն անցավ ջերմ մթնոլորտում, որից հետո Նորին Սրբությունն ու վարչապետը դուրս եկան կառավարության պալատի դիմաց, ուր հավաքված էին փարբեր լրագրամիջոցների բազմաթիվ ներկայացուցիչներ ու հյուրեր: Այսպիսով վարչապետը ողջունեց Նորին Սրբությանը՝ ասելով.

«Նոր Հարավային Ուելսի նահանգի ժողովրդի կողմից ինձ համար մեծ պատիվ է Ձերդ Սրբություն Ամենայն Հայոց Հայրապետին ողջունել Սիդնեյ քաղաքում, Ավստրալիա Ձեր հովվապետական առաջին այցի առիթով:

Շատ պարզ հիշում եմ, երբ 1997-ին ողջունեցի Ձեր Երջանկահիշատակ նախորդին: Ես հիշում եմ նրա՝ ինձ ուղղված պատգամը. «Հոգ տարեք իմ ժողովրդիս համար»: Ձերդ Սրբություն, այս ժողովրդի հետ աշխատելը միմիայն հաճույք է, իսկ հոգ տանելը նրանց մասին՝ պատիվ:

Նրանք օրենքը հարգող ժողովուրդ են, ունեն բարի ընդունիչներ, լավ քաղաքացիներ են Ավստրալիայի, շատ հպարտ՝ իրենց Ավստրալիայի քաղաքացի լինելով:

Նրանք հարգում են իրենց ազգությունը՝ միաժամանակ մնալով Ավստրալիայի հասարակության մի մասը:

Ձեր երջանկահիշատակ նախորդին իմ կարտաբաժնի խոստումնաւ ոգով մենք հպույտ կհոգ ենք տանում նրանց նկարմամբ: Օրինակ՝ Նոր Հարավային Ուելսի

խորհրդարանը միաձայն 1997-ին ճանաչեց և դատապարտեց Հայոց ցեղասպանությունը:

Մենք համոզված ենք, որ ամեն մի երբ խորհրդարան երբ ճանաչի այս ողբերգությունը, այդ ճանաչումն ավելի հեշտ ու ավելի դյուրին կդառնա մյուսների հագոթությունը, այդ ճանաչումն ավելի հեշտ ու ավելի դյուրին կդառնա մյուսների հագոթությունը: Նոր Հարավային Ուելսի խորհրդարանի փարաժքում գրվելում է մի հուշարձան, որը նվիրված է այդ սարսափելի ողբերգությանը՝ Հայոց ցեղասպանությանը: Այն խորհրդանիշն է նաև 20-րդ դարի բոլոր ցեղասպանությունների»:

Վարչապետի ողջույնից հետո Նորին Սրբությունն իր օրհնության խոսքն ասաց ներկա-ներին.

ՎԵՆՃՓԱՌ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ ԽՈՍՔԸ

«Մեծարգո պրն Բոր Զարր՝ վարչապետ Նոր Հարավային Ուելս նահանգի.

Փառք և գոհություն ենք այս պահին վերստին վերառաքում առ Աստված, որ առիթը, հնարավորությունն ու շնորհը պարզեց Մեզ Հայաստանում քրիստոնեության պեղականորեն ընդունման 1700-ամյակի հոբելյանական տոնակատարությանը ծիրից ներս այցելելու Ավստրալիա, մեր հավաքավոր ժողովրդի զավակաց բերելու Մեր օրհնությունը հայոց հավաքի նվիրական կենտրոն Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնից:

Մենք ուրախությամբ համոզվեցինք, որ մեր ժողովրդի զավակներ Ավստրալիայի այս օրհնյալ երկրում բոլոր հնարավորություններն ունեն ասլորելու իրենց ազգային կյանքով ու ազգային արժեքներով, ինչպես նաև իրենց ազնիվ ներդրումը բերելու այս երկրի առաջընթացին ու զարգացմանը:

Հոգածությամբ Ավստրալիայի կառավարության, մասնավորապես Նոր Հարավային Ուելս նահանգի՝ հայորդիք ունեն իրենց եկեղեցին, դպրոցները և մշակութային ու հայրենակցական ազգային փարքեր կառույցները և ասլորում են իրենց հայրենական արժեքներով՝ գոհաբանությունն իրենց շուրթերին և աղոթքն ու բարեմաղթանքը՝ Ավստրալիո ասլորվածներ այս երկրի համար:

Որպես Հայրապետ Հայոց, Մենք ուրախ ենք ու միփառված հասլորալելու, որ Մեր զավակներ իրենց վասարակով արժանավոր քաղաքացիներն են այս երկրի, սիրված ու հարգված քաղաքացիներն են այս նահանգի, և այդ Մենք զգացինք Ավստրալիա մուրք գործելու առաջին իսկ պահից: Դրա վառ վկայությունն են այս ընդունելությունը և այսօր Մեր անձի հանդեպ մասլորցված հարգանքը, որը գնահատությունն է Մեր զավակների, ուրբեր, ահա, այսլորդ են գլորում:

Ես վասահ եմ, որ այս պահին բերկրանքի, ուրախության ու ցնծության մեջ է նաև երջանկահիշատակ մեր նախորդ Հայրապետի հոգին՝ տեսնելով, որ իր պարզամը լավագույնս իրականացվում է, և դուր հոգալարությամբ ինանք եք տանում մեր ժողովրդի զավակաց նկատումներ:

Մենք Մեր օրհնությունն ենք բերում ձեզ ձեր ազնվության ու հոգածության համար: Մենք նաև բերում ենք ձեզ երախարագելու զգացումները մեր ժողովրդի՝ Հա-

յոց ցեղասպանության ճանաչման ու դատապարտման և մեկ ու կես միլիոն ևս-հապակված հայորդիների հիշատակին խաչքար կանգնեցնելու համար: Դիրքավոր այս ամենը, որպես հոգածության և սիրո արտահայտություն Մեր զավակաց նկարմամբ՝ նրանց ավելի պիտի պարտավորեցնեմ իրենց պարտքն ավելի ամբողջականորեն կատարելու ձեր երկրի և այս ևսահանգի նկարմամբ:

Մեծարգո Վարչապետ,

Դուք շատ գեղեցիկ անդրադարձ կատարեցիք Հայ ժողովրդի պարմությանը, և Մենք զարմացած մնացինք Ձեր գիրելիքների առջև: Այսօր մեր ժողովուրդն ապրում է վերանվաճած իր երկրի անկախությունը: Ունենալով այսքան մեծ թվով հայություն, Մենք լիահույս ենք, որ թեև հազարավոր մղոններով հեռու Հայաստան մեր երկրից, այդուհանդերձ Ավստրալիո օրինյալ երկրի հետ պիտի զարգացնենք դիվանագիտական սերտ կապեր ու հարաբերություններ, որոնք առավել ևս պիտի զան գորացնելու այն ջերմությունը, որ առկա է հայ ժողովրդի և Ավստրալիո ժողովրդի ու պետության միջև:

Մեր խոսքի վերջում որպես շնորհակալություն և երախտագիտություն այն հոգածության, որ տաժում է այս ևսահանգը իր իշխանավորների միջոցով և պետությունը Ավստրալիո ընդհանրապես՝ դեպի մեր զավակունք, Մենք սրտի ուրախությամբ ուզում ենք հրավիրել Ձեզ Հայաստան, որպեսզի ավելի գործնական լինենք մեր երկու երկրների միջև սերտ կապերի ամրացման գործում՝ պետական մակարդակի վրա:

Մենք մեր աղոթքով Աստծո սերրը և խաղաղությունն ենք հայցում աշխարհին համայն, ձեր երկրին և Մեր մաղթանքն ենք բերում Ձեզ՝ առողջ կյանքի և օրինյալ գործի՝ ի շինություն և ի բարգավաճում այս ևսահանգի և Ավստրալիո ժողովրդի»:

Նորին Սրբությունը, որպես սիրո և գնահատանքի արտահայտություն, Մայր Աթոռի պարկերով 1700-ամյակի առիթով պատրաստված մի հուշանվեր նվիրեց վարչապետին:

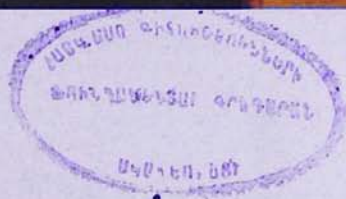
Երեկոյան Վեհափառ Հայրապետը մասնակցեց ի պատիվ այս այցելության համայնքի երիտասարդության կողմից կազմակերպված հայկական մշակույթի երեկոյին, որը հաճելի, անմոռաց պահեր պարգևեց ներկաներին իր հայաշունչ կատարումներով և գեղարվեստական բազմաոճ հայտագրով: Նորին Սրբությունը պատասխանեց ներկաների՝ իրեն ուղղված բազմաբնույթ հարցերին:

21 նոյեմբերի

Օրվա առաջին այցելությունը Հայկական հանգստի տունն էր, ուր մտերմիկ հանդիպումներ տեղի ունեցան այսպեղ իրենց կյանքի մայրամուտն անցկացնող հայ փարեցների հետ: Մանրամասն ծանոթանալով այս հաստատության պայմաններին և այսպեղ ապրողներին, Նորին Սրբությունն օրհնեց հայ մեծահասակներին՝ ուժ և կորով մաղթելով նրանց և հայկական մի խաչքար նվիրեց Հանգստյան տանը՝ ի հիշատակ իր այս այցելության:

Այնուհետև Վեհափառ Հայրապետը և իրեն ընկերակցող ջրախմբի անդամները հանդիպեցին Ավստրալիայի վարչապետ Ջոն Հովարդի հետ: Հանդիպումն անցավ ջերմ մթնոլոր-

ՏԳՂ ԿԱԳԱՐԱՅԱԳԻՏՈՒՄ ԻՐ ԿԱԳԱՐԱՇԽԱՏՈՒՄ ԱՌԱՄԱԿ ԱՄ ԿԱԳԱՐԱՅԱՆ ԴՈՒՄԻՆԻՏԵՐՆ ԿԵԳՐՆԻՄ

ՏԵԼԵԳՐԱԿԱՄԱՆԻՍ

Այցով եկել ենք Ավստրալիա, եկել ենք Միդնեյ քաղաք և վաղը մեկնում ենք Մելբուռն, Մինգապուր, այնպեղից վերադառնալու ենք Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածին։ Մեր մեկնումը բաժանում չէ, երբեք հայրապետը չի բաժանվում իր զավակներից, հայրը չի բաժանվում իր որդիներից, ո՛չ ժամանակը և ո՛չ էլ տարածությունը չի կարող բաժանել ծնողին զավակից։ Այսպես եղել է դարեր շարունակ. աշխարհացրիվ հայոց զավակների հոգիներում ապրել է հայոց հայրապետը, և տարագիր իր զավակները ապրել են իրենց հայրապետի հոգում ու մեկը մյուսով մխիթարվել են, մեկը մյուսով քաջալերվել ու գոյեպնդվել, մեկը մյուսով լուսավորել կյանքի իրենց ուղին ու ճանապարհը և գծագրել տեսիլքը, որի կյանքի կոչման առաքելությանը լծվել են միասնաբար՝ հաղթահարելով և՛ ժամանակ, և՛ տարածություն։

Այդ առաքելության ճանապարհին այսօր մենք ձեզ հետ միասին ենք անցնում, վարահ, որ պիտի անցնենք այդ ճանապարհը փառքով՝ և որ հաղթանակներ արձանագրելով մեր կյանքում։

Թող Աստված օրինի առաքելության մեր ճանապարհը»։

23 նոյեմբերի

Վաղ առավոտյան Նորին Սրբությունը Միդնեյից մեկնեց Մելբուռն։

Վեհափառ հայրապետին Մելբուռնի օդանավակայանում դիմավորելու էին եկել Տ. Հակոբ քահանան, թեմական խորհրդի և եկեղեցական վարչությունների անդամներ և մեծաթիվ հայ հավատացյալներ, որոնք մեծ ոգևորությամբ և ծափողջույններով դիմավորեցին Նորին Սրբությանը և շքախմբի մյուս անդամներին։

Հյուրանոցում մի փոքր հանգստից հետո Վեհափառ հայրապետն առաջնորդվեց Մելբուռնի հայոց Ս. Մարիամ Աստվածածին եկեղեցի՝ իր հայրական օրհնությունը բաշխելով ներկա բազմաթիվ հայորդիներին։ Նորին Սրբությունը «հրաշափառ»-ի երգեցողության հնչյունների ներքո մուտք գործեց եկեղեցի, ուր բարիգալստյան ողջույնի խոսք ասաց Աղան Սրբազանը.

«Վեհափառ Տեր, աստվածաշնչյան խոսքը մեզ կապարգանե ու կրես՝ «Ահա գորդիք իմ, գոր ես ինձ Աստուած»։ Ահա մեր զավակները, որոնք Աստված մեզի պարգևած է և կանգնած են Ձերդ Սրբության առաջ։ Վարահ եմ, ամեն մեկուն զգացումներուն արտահայտիչը պիտի ըլլամ Ձերդ Սրբության բարի գալուստ մաղթելու Մելբուռնի Ս. Աստվածածին եկեղեցվո մեջ։ Եկեղեցական ու հավատացյալ տարիներ շարունակ հովվապետական այս այցելության կապակցին, որպեսզի Ձերդ Սրբութենեն սրանան հավատքի կենտրոն Ս. Էջմիածնեն լույսի օրհնությունը, լսեն Ձեր հայրապետական խոսքը և պարգանը։ Ձեզմե լսեն մեր հայրենի ժողովրդի խոսքը, մեր հայրենի երկրի կանչը...»։

Ապա Նորին Սրբությունն իր հայրական խոսքն ուղղեց ներկաներին.

ԳԱՐԳԻՆ Բ ՎԵՆՎՓԱՌ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ ԽՈՍՔԸ
ՄԵԼՐՈՒՆԻ Ս. ԱՍՏՎԱԾԱԾԻՆ ՀԱՅՈՑ ԵԿԵՂԵՑՈՒՄ
 (23 նոյեմբերի 2002 թ.)

«Փառք Քեզ, Տէր, փառք Քեզ, յաղագս ամենայնի փառք Քեզ»:

Միրելի բարեպաշտ հայորդիներ, սիրելի զավակներ Մեր.

Երեք տարիներ առաջ ազգի և Աստուծո կամոք Մենք Մեր անձը խոնարհեցրեցինք՝ Հայրապետական ծանր լուծը Մեր ուսերին վերցնելու: Այդ քայլը կարարելիս, ամենևին Մեր անձի նկատմամբ ունեցած վարսահոռությունը չէր, որ առաջնորդեց Մեզ նման համաձայնության, այլ առավել այն սերը, այն հավատը, որ ունեն մեր ժողովրդի զավակունք հանդէպ Հայաստանյայց Առաքելական Ս. Եկեղեցին ու Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածինը, հանդէպ մեր հայրերի սրբազան հավատքը և նրանց հոգևոր ժառանգությունը:

Երեք տարիներ են անցել, և Մենք, ականջալուր մեր հարյուր երեսունմեկ Հայրապետներին, ականջալուր Երկնավոր մեր Հայր Աստուծո կոչին, Հովվապետի զավագանը Մեր ձեռքին՝ այցելեցինք Սփյուռքի Մեր զավակներին: Այցելեցինք հայ գաղթօջախներ՝ Նյուսիսային Ամերիկայից սկսյալ մինչև Աֆրիկա ու Հնդկավոր Արևելք, որպեսզի հագեցնենք պապակը կարողաբարձ Մեր զավակաց հոգիների, որպեսզի զորացնենք նրանց մեջ հավատքը և վառենք ցաւը հոյսի ու լավարեսության դէպի մեր ժողովրդի պայծառ գալիքը:

Մենք նրանց տարանք անկախության և ազատության շունչը հայրենյաց, հերոսական ոգին Արցախի, որպեսզի Մեր զավակունք զորանան իրենց ջանքերի ու նախանձախնդրության մեջ և իրենց նպաստն առավել բերեն հայրենակերպման նվիրական գործին:

Այսօր, դէպի ձեզ գալով 1700-ամյա Ս. Էջմիածնից, մեր հավատի նվիրական կենտրոնից, նույն զգացումներն է, որ աղոթքի թևերով բերում ենք ձեզ: Նույն հորդորն ու պարգամն է, որ եկել ենք ձեզ փոխանցելու, որպեսզի անվարան կերպով պահեք ձեր ընթացքը Տիրոջ շաւիղներում, որպեսզի քրիստոնեական ազգային մեր արժեքներով զորացրալ լինենք Ավստրալիո հեռավոր, բայց օրինյալ այս երկրում, որ հյուրընկալել է ձեզ և ամեն հնարավորություն ու ազատություն ընձեռել՝ հայրենի մեր ավանդներով ու սրբություններով ապրելու:

Հավարարիւն մնացեք Տիրոջ շաւիղներին, որովհետև Աստուծո հետ պիտի գրպենք կյանքը մեր ազգի, Աստուծո մեջ պիտի հանդիպեք ու հաղորդություն ունենաք ձեր սրբազան հայրերի հետ, պիտի լսեք նրանց պարգամը ու պիտի նսն բավարարեք կարողը ձեր հոգիների դէպի քաղցր Հայրենին մեր՝ ազգար, անկախ Հայաստանը և հերոսաբար իր նոր կյանքը կերտող Արցախ աշխարհը:

Միրելի հայորդիք.

Ահա տասն օր է, որ գրնվում ենք Ավստրալիայում, տասն օր է, որ նայում ենք կարտուալի աջքերին մեր ժողովրդի զավակների, տասն օր է, որ միփթարվում ենք մեր ժողովրդի հայացքներում ճառագող ուրախության արտահայտությամբ, տասն օր է, որ նաև Մենք ենք գոյնեղվում որպես Հայրապետ Հայոց՝ հանդիպելով հավատարմոր մեր ժողովրդի զավակաց և այցելելով հավարքի տներ, դպրոցներ, ազգային հայրենակցական, կրթական ու մշակութային օջախներ, աղոթքի կանգնելով Մեր սիրեցյալ ու հարազատ զավակների հետ:

Բազում հանդիպումներ ունեցանք Սիդնեյի ձեր եղբայրների ու քույրերի հետ և զգացինք ու ապրեցինք փոխադարձաբար կոթողության շունչը, որ Տերը մեզ, որպես պարզ մեր բարի ընթացքի, հավատարմոր կյանքի ու հավատարմության, շնորհեց մեզ՝ առաջորդեն երկրից հեղելով մեզ վրա: Այսօր Մեր առաջին հանդիպումն է ձեզ հետ: Մենք հավատում ենք, որ Տերը Ս. Հոգու շնորհներով պիտի դարձյալ փոթորկի մեր հոգիները, պիտի ավելոճի մեր զգացումները, որպեսզի առավել խանդավառ մենք լծվենք մեր ազգային կյանքի շինության սուրբ ու նվիրական գործին:

Ահա այս է պարճառը, որ ձեր Հայրապետն առաջին իր աղոթքը Ս. Աստվածածին եկեղեցու խորանից դնալի երկինք է վերառաքում, փառք և գոհություն մատուցանելով Տիրոջը՝ սաղմոսերգուի խոսքերով ասելով. «Փառք Զեզ, Աստուած, փառք Զեզ, յաղազս ամենայնի փառք Զեզ»:

Մեր ժողովուրդը փառք և գոհություն է մատուցել Երկնավոր մեր Հորը բոլոր ժամանակներում մեր կյանքի, նաև՝ երբ ավեր ու արցունք, երբ բազում փորձություններ են բաժին ընկել մեզ: Ուստի որքան առավել ևս փառք և գոհություն պիտի վերառաքենք Աստծուն, երբ Տիրոջ ողորմության դռներն են բացվել մեր առջև, երբ մենք թե՛ հայրենի երկրում և թե՛ օրս երկրների խաղաղ ու օրհնյալ երկինքների ներքո վերակերպում ենք մեր երջանիկ կյանքը, մեր ազգային կյանքը, երբ մեր մանուկ զավակունք առանց երկյուղի ու վախի առաջնորդվում են դնալի Հայ Եկեղեցի և հայ դպրոց, որպեսզի սովորեն այնպեղ լեզուն մեր մեարտպաշունչ որպեսզի աղոթեն Նարեկացու աղոթքներով, Շնորհալու շարականներով:

Արդարև, փառք և գոհություն Երկնավորին, և հավատում ենք, որ օրհնությունը երկնային պիտի հեղվի մեզ վրա ավելիով, որքան ժամանակ մենք մեր ընթացքը կշարունակենք պահել մեր հայրերի ուղեհաճ ճանապարհների վրա:

Սիրելիներ, եկեք գոհաբանական աղոթքով մեր հայր վերառաքենք առ Աստված և խնդրենք Երկնավորից՝ պահելու աշխարհը համայն խաղաղության մեջ, եղբայրության ու համագործակցության մեջ:

Ապա տեղի ունեցավ աջամբույր, որին հաջորդեց այցելությունն Ավինյան Ազգային դպրոց, որի սաներին միացել էին նաև Համազգայինի Մեսրոպ Մաշտոց դպրոցի աշակերտները: Վեհափառը ներկա եղավ նրանց կազմակերպած գրական-մշակութային հանդեսին՝ օրհույան իր խոսքն ուղղելով ներկաներին.

«Մեծ բերկրանք ապրեցինք միասին՝ քիչ առաջ եկեղեցում մեկտեղ աղոթք բարձրացնելով առ Աստված, և ահա այժմ էլ գրնվում ենք հայկական դպրոցում,

հայոց մեղքի ու հոգու դարբնացում: Պատահական չէ, որ մեր ազգի զավակները ուր էլ որ լինեն, կառուցում են եկեղեցի և նրա կողքին՝ դպրոց, որովհետև գիտեն, որ հայի անառիկ ամրոցն այդ երկու սրբազան հաստատություններն են, հային հայ պահողն այդ երկու հրաշագործ զորություններն են, և միայն այդ երկու կովաններին, հզոր, անսասան հիմներին հաստատված՝ մենք կարող ենք հարարել և վստահությամբ մեր հայազգն ուղղել դեպի հազարամյակների խորքը և դեպի հավերժություն:

Այս դպրոցում, որ կրում է լուսահոգի Ալիևյանի անունը, դուք ոչ միայն լեզու եք ուսուցանում, ոչ միայն հայախոս եք դարձնում ձեր զավակներին, ոչ միայն Մաշտոցի գրերն եք ճանաչելի դարձնում նրանց և հաղորդ՝ Հայոց պատմությանը, դուք այսօրվա Հայաստան եք կերպում, յուրաքանչյուր հայորդի մեկ Հայաստան է Հայրապետիս համար, և պիտի ուզեն, որ այդ զգացումն ու գիտակցությունը ունենաք նաև դուք...»:

Ապա Նորին Սրբությունը դպրոցին նվիրեց հայկական մանրանկարչության հերթադրությամբ փայտի վրա կադրաված մի սրբանկար:

Այնուհետև Հայոց Հայրապետը մասնակցեց հայկական փարբեր կազմակերպությունների և եկեղեցական կառույցների ներկայացուցիչների կազմակերպած ընդունելությանը՝ հորդորելով հավատարիմ մնալ Ս. Էջմիածնին. «Հայ ինքնություն և Ս. Էջմիածին հասկացությունները վաղուց արդեն նույնական են իրենց ընկալման մեջ: Էջմիածինը զորեղ է որովհետև հաստատված է նաև Արարարի փեշերին: Արարարը մեր ժողովրդի հավերժության խորհուրդն ունի իր մեջ, Արարարը Նոյան Տապանն է կրում: Նոյան Տապանը եկափ-կանգնեց Արարարի վրա, ուր հիմնվեց և Ս. Էջմիածինը, որպեսզի փրկության իր խորհրդով, Աստուծո ներկայության զորությամբ նույնանա Նոյան Տապանի առաքելության հետ: Նոյան Տապանը մարդկության փրկության տապանը եղավ, իսկ Էջմիածինը՝ հայության փրկության տապանը»:

24 նոյեմբերի

Առավոտյան Նորին Սրբությունը Ս. Դոմինիկ կաթոլիկ փառաբան հայրապետական Ս. Պատարագ մատուցեց, որին ներկա էին բազմաթիվ հյուրեր ինչպես քույր Եկեղեցիներից, այնպես էլ պետական պաշտոնատար անձինք և բազմաթիվ հայ հավատացյալներ: «Հայր մեր»-ից առաջ բարիգալստյան խոսք ասաց Ադան Սրբազանը: Ապա Նորին Սրբությունն իր հայրական պատգամը տվեց ներկաներին:

ԳԱՐԵԳԻՆ Բ ՎԵՆԱՓԱՌ ՆԱՅԲԱՊԵՏԻ ԽՈՍՔԸ ՄԵԼԲՈՒՌՆԻ

Ս. ԴՈՄԻՆԻԿ ԿԱԹՈՒԿ ՏԱՃԱՐՈՒՄ

(24 նոյեմբերի 2002 թ.)

«Էջ Միաձինն ի Տօրէ եւ լոյս փառաց ընդ նմա.

Եկայք շինեացուք սուրբ զխորանն լուսոյ»:

«Ասրծո Որդին իջալ մեր Տիրոջ մոտից

Եվ Իր հետ փառքի լույսն իջեցրեց:

Եկեք միասնաբար կառուցենք սուրբ խորանը լույսի»:

Այս խոսքերով, սիրելի բարեպաշտ հավատացյալներ, 1700 տարիներ առաջ Նայասարան մեր երկրում քրիստոնեությունը պետական կրոն հռչակելուց հետո, որպես փառաբանություն առ Աստված և հրավեր ու կոչ առ հայորդիս արքայազններ մեր հավատ հայրը՝ Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ՝ հրավիրելով հայորդյաց հավատորդ իրենց տունը կառուցելու:

Այդ նույն խոսքերն այսօր մեր հոգում ծրարած՝ եկել ենք նույն կոչը և հորդորն ուղղելու ձեզ, սիրելիներ, որ կայք եք հաստատել Ավարալիո հեռավոր այս ափերում, որպեսզի շարունակեք եկեղեցաշինության գործը, ըստ պարզամի մեր երկրորդ լուսավորիչ Ս. Գրիգորի. «Եկայք շինեացուք սուրբ զխորանն լուսոյ» (Եկեք կառուցենք լույսի սուրբ խորանը):

Աստվածային անճառելի գործությամբ առկեսուն այս սուրբ տաճարում, խորախորհուրդ այս պահին, երբ հովիվ և հոգ, Նայրապետ և Ժողովուրդ կանգնած ենք երկնավոր մեր Տիրոջ առջև, Մենք գոհաբանական օրհնություն ենք առ Աստված բարձրացնում, որ Տերը պարգևեց Մեզ այս շնորհը՝ հովվապետական Մեր այցելությունը կատարելու հեռավոր Ավարալիո երկրում ապրող Մեր սիրեցյալ զավակներին՝ ձեզ, սիրելի բարեպաշտ հայորդիք Մեթուոն քաղաքում ապրող:

Մենք, որպես Նայրապետ Նայոց, բերել ենք ձեզ, սիրելիներ, ողջույն հայրենաբնակ մեր Ժողովրդից, եղբայրական սեր և կարոտ, բերել ենք ձեզ հայոց Նայրենիքի կարոտը և հայրենյաց մեր սրբավայրերի օրհնությունը, բերել ենք հաղթական ոգի Ծիծեռնակաբերդից ու Եռաբլուրի սրբազան բարձունքներից, ուր հավերժության անմար կրակն է բոցկլվում և հանգչում են իրենց հայացքը մեր Ժողովրդի անպազային հառած մեր մարտիրոս ու նահապետ հայորդիք:

Մենք ողջույն ենք բերել ձեզ հայրենյաց մեր բանակի քաջարի զինվորներից, որոնք ահա տասը տարիներ իրենց զենքի արդար զարկով, իրենց սվինների ծայրով գրում են մեր Ժողովրդի այսօրվա պարմությունը: Բերել ենք և պարգանք և խորհուրդը Նայոց Մեծ Դարձի 1700-ամյակի, որպես նոր հրավեր աշխարհասփյուռ բնակվող Մեր զավակաց, թե՛ եկեք կառուցենք սուրբ խորանը լույսի:

Դարեր շարունակ, սիրելիներ, մեր հայրերը, ականջալուր Գրիգոր Լուսավորիչ մեր Նայրուպեյի այս հրավերին, կառուցեցին Նայ Եկեղեցին, կառուցեցին աշխարհներով, տոբնությամբ ու պայքարով, կառուցեցին հայոց գրերի սրարմամբ, Աստվածաշնչի թարգմանությամբ, Նայոց Եկեղեցին կառուցեցին մեր զավակաց հոգիների մեջ Ավարայրի դաշտում՝ հավաքող հայոց դարձած իրենց ինքնության ու լինելության նշանաբանը:

Լուսո խորանը Նայ Եկեղեցու մեր հայրերը կառուցեցին նաև Նարեկյան աղոթքներում և Շնորհալու շարականներում, Եկեղեցին կառուցվեց և ազատագրական պայքարներում մեր ժողովրդի ու հայոց անկախ պետականության տեսիլքում ու երազում, որ մեր պատմության մեջ հաճախ քաջարի մեր զավակաց կյանքի և աշյան գնով իրականություն դարձավ, սակայն, ախ, նաև հաճախ անմիաբանության հերկանքով հայոց թագավորությունները կործանում ապրեցին: Մեր ժողովուրդը անցավ տառապանքի, գոյարևունի ու մաքառումի ճանապարհներով, տեսավ ցեղասպանություն, սակայն վերապրեց ու շրկեց եղեռնահար մեջքը:

Սիրելի բարեպաշտ հայրերիներ.

Մենք փառք ու գոհություն ենք այսօր Մեր շուրթերից դեպի երկինք վերառաքում, որ մեր ժողովրդի զավակունք հեռավոր Ավարայրի ափերին՝ Սիդնեյ, Մելբուռն և այլ քաղաքներում, քրիստոնեական մեր սուրբ հավաքքի գոյությամբ, քրիստոնեական բարոյականի վեհ գաղափարներով կերտել են իրենց նորոյա կյանքը՝ արժանանալով զնահատանքին, վստահությանն ու սիրուն Ավարայրի ժողովրդի և պետության, դառնալով այս երկրի լիիրավ քաղաքացիներ, իրենց ազնիվ ներդրումը բերելով այս երկրի կյանքին:

Այսօր ձեր առջև կանգնած՝ Մենք հպարտության զգացումով ենք համակված, որ ի հավելումն այս ամենի դուք նաև կերպում եք ձեր ազգային կյանքը բազում ջանքերով, բազում հանձնառությունների գնով: Դուք կառուցել եք այսօրվա ձեր եկեղեցին, հիմներ եք դպրոցներ, ազգային, կրթական միություններ և հասարակություններ, աշխարհներ ու իրազործումներ, որոնք, արդարև, պիտի արձանագրվեն մեր ժողովրդի այս գաղութի պատմության մեջ:

Մենք ահա տասն օրերից ի վեր գրավում ենք Ավարայրի եզերքներում, եղանք Սիդնեյ քաղաքում, հանդիպեցինք ձեր եղբայրներին ու քույրերին, ականապես ու հաղորդ դարձանք նրանց եկեղեցաշինական ու հայրենակերպումի ձեռքբերումներին: Երկու օր է ինչ գրավում ենք նաև Մելբուռն քաղաքում և եղանք նաև այսօրվա դպրոցներում ու եկեղեցում, հանդիպեցինք զանազան միությանց ներկայացուցիչների հետ:

Անուր է մեր հավաքը և վստահությունը, սիրելիներ, որ աննկուն կերպով, սիրով ու նոր հանձնառությամբ պիտի շարունակեք զորացնել համայնքային ձեր կյանքը, մեր հոգևոր արժեքների վրա բարձրացող ազգային ոգին՝ հարկապես ձեր զավակների սրտերում, որ ապագան են մեր: Հավատում ենք հայոց միաբա-

նությանը, հայոց պայծառ գալիքին, հավատում ենք առավել, քանզի ազատ է մեր Հայրենիքը և լծված պետականության կերպման նվիրական գործին:

Խանդավառ ու քաջալեր ենք, քանզի մեր զավակաց արյամբ ազատագրվել է նաև Արցախ աշխարհը: Ուրախության ու ոգեշնչման հետ այս ձեռքբերումները նաև պարտավորություն են ծանրացնում Մեր ուսերին: Մենք այսօր էլ ենք նաև, որ Սփյուռքի Մեր զավակաց հավատքը շաղախվի հայրենաքնակ մեր ժողովրդի հավատքին, և մենք՝ մեկ ու միասնական, համարեղ ամուր հիմները դնենք հայրենի գործի պետականության:

Միրելի բարեպաշտ հայորդիներ.

Հայրապետիս հորդորն ու կոչն է ձեզ, որ հավատարմորեն շարունակեք քայլել մեր հայրերի ուղենշած ճանապարհով, ունկնդիր այն պարզամիտ, որ հենց 1700 տարիներ առաջ՝ կառուցելու Եկեղեցի, կառուցելու Եկեղեցու լույս խորանը մեր հոգիներում, որովհետև այդ Եկեղեցով մենք ապրել ու հարարել ենք դարեր շարունակ, այդ Եկեղեցով մենք հաղթահարել ենք մեր առջև ծառացած բոլոր դժվարությունները, այդ Եկեղեցով մենք հաղթել ենք մահը և կյանքը որդեգրել մեզ որպես ուղեճամփա նոր հազարամյակների:

Երեկ դպրոցում, պատանիների հետ հանդիպման ժամանակ, Մենք սասցինք, որ Եկեղեցին եղել է փրկության տապանը մեր ժողովրդի, ինչպես ջրհեղեղի ժամանակ Նոյան Տապանը եղավ մարդկության փրկության տապանը: Ուստի ամուր պետք է կառչենք մեր Եկեղեցուց, պիտի հոգ տանենք, որ չտրաքանա գործը: յունը մեր Եկեղեցու և շարունակի հրաշագործել մեր կյանքում, շարունակի առաջնորդել մեր ժողովրդին դեպի Աստված, Ում մութ ու միայն կարող ենք գրել մեր բոլոր իղձերի իրականացումը, և այդ ընթացքում կարող ենք գրել այնքան բաղձալի երջանիկ կյանքը մեր ժողովրդի:

Մենք փառք ենք վերառաքում Երկնավորին, սիրելիներ, որ բացվել են Տիրոջ ողորմության դռները հայոց ազգիս համար: Մեր աղոթքով, Տիրոջը մեր հավատարմությամբ և մեր նախնյաց հավատավոր ընթացքով պիտի ջանանք միշտ բաց պահել երկնքի դռները, որպեսզի երկնային օրհնությունը միշտ իջնի հայ կյանքին, միշտ լույս ճառագի մեր մարմին ու հոգուն, որպեսզի մեր բարի գործերով, սիրով ու միաբանությամբ լայնահուն ու անսայթաք լինեն հայ կյանքի ճանապարհները ի սփյուռս աշխարհի:

Միրելի բարեպաշտ հայորդիներ.

Այս պահին, երբ միասին աղոթքի ենք կանգնած, Մենք ուզում ենք վերադառնալ մեր հոգուն հենցնել չարենցյան խոսքերը, թե հայ ժողովուրդ, գիտցիր, որ քո փրկությունը քո հավաքական ուժի մեջ է, հավաքական ուժ, որով միայն կարող ենք խուսափել պարտություններից, կորուստներից, եղեռներից ու ողբերգություններից: Հավաքական այդ ուժը, բոլորս էլ գիտակցում ենք, սիրելիներ, որ գոյանում է ոչ այլ կերպ, եթե ոչ ընկերոջ, ազգակցի ու բարեկամի նկատմամբ ունեցած ամենօրյա պարասխանավորությունից ու պարտավորությունից:

Տեղեկատվություն այսօր, առավել քան երբևէ, հարկ է ու սրաշորք է ծառացած մեզ վրա ի հայաստան և ի սփյուռն աշխարհի ասորող յուրաքանչյուր հայորդուն համար հոգածել վասն շինության և բարգավաճման հայրենյաց, որպեսզի միշտ անառիկ ու անկարող լինի ոգին հայոց, որի վրա բարձրացած է մեր հարարության և գոյության երաշխիքը հանդիսացող հայոց անկախ պետականությունը, որի վրա խառնիված են նաև ազգասպահական բոլոր կառուցները Սփյուռքի հայ կյանքի:

Միևնի բարեպաշտ զավակունք Մեր.

Հայրապետիս բարի ցանկությունն ու մաղթանքն է, որ ձեզանից յուրաքանչյուր լայն քանա իր հոգու դռները և, իր հայացքը հառած դեպի Մայր Հայրենիքը, ընդունի մեր նոր կյանքի զարնանային շունչը, որ վստահաբար սփյուռնի նորոգի ազգասեր ոգին ձեր մեջ ու սփյուռնի հրաշագործի Ավարայիսի հայ կյանքում:

Հայցենք մեր Տիրոջից, որ զորացնի մեր մեջ մեր հայրենի հավարտն ու հավատարմությունը, որպեսզի մեր հոգում անլույսի հնչի լուսավորչական պարզամը. «Եկայք շինեսցուք սուրբ զհոտանն լուսոյ», և մենք մեր ձեռաց գործերով ու մեր կյանքով արժանի լինենք երկնավոր մեր Տիրոջ օրհնությանը, մեր հայրենի օրհնությանը: Այս հայցով Մենք աղոթք ենք վերադառնում առ Բարձրյալն Աստված, որ միաբանության ու սիրտ մեջ պստի ազգս հայոց և երկիրը Հայաստան, որպեսզի մեր ընթացքը՝ միշտ հաղթական, մշտապես լինի գոհաբանություն ու փառաբանություն Տիրոջը:

Ս. Պարարագի ընթացքում Նորին Սրբությունը Մելքունի հայ համայնքին նվիրեց Ս. Էջմիածնի Մայր Տաճարի մանրակերպը, իսկ կաթոլիկ Եկեղեցու առաջնորդին՝ Հարության մանրանկար: Պարարագի ավարտին տեղի ունեցավ աջհամբույր:

Երեկոյան Նորին Սրբությունը մասնակցեց տեղի հայ համայնքի կողմից կազմակերպված պաշտոնական ընդունելություն-ընթրիքին, որին ներկա էին բոլոր Եկեղեցիների ներկայացուցիչներ, պետական պաշտոնատար անձինք, ներկայացուցիչներ հայկական կազմակերպություններից և մեծ թվով մելքունահայեր: Ընդունելությունը տեղի ունեցավ Princess Court Reception-ում (Իշխանների պալատ):

Ավարայիսիում բնակվող մեր հայրենակից, ճանաչված մարզիկ Յուրի Սարգսյանը այս հանդիպման ժամանակ Նորին Սրբությանը նվիրեց ծանրամարտի աշխարհի առաջնության իր նվաճած ոսկե մեդալը՝ Նշելով, որ իրեն երկրորդ անգամ է բախտ վիճակվում այսպիսի նվեր հանձնել, քանի որ առաջինը նվիրել էր երջանակալիշատակ Վազգեն Ա Կաթողիկոսին՝ Էջմիածնում:

Հանդիպման ավարտին Վեհափառ Հայրն իր օրհնության խոսքն ուղղեց ներկաներին, նախ անգլերեն ողջունելով բոլոր Եկեղեցիների ներկայացուցիչներին և պետական այրերին, ապա հայերենով շարունակեց. «Ցանկնում եմ իմ գնահատանքը հայրենի Յուրի Սարգսյանին, որ իր նվաճած ոսկե մեդալը փոխանցեց Մեզ՝ որպես վկայություն սիրտ ու նվիրումի հանդեպ Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածինը, ինչպես նաև՝ հանդեպ Էջմիածին քաղաքը, որի բնակիչն է եղել նա, այնպես որ հասակ առել, մեծացել ու զարգացրել աստվածապարզ իր ընտրիկները:

Մենք ուզում ենք Մեր գնահատանքի խոսքն ուղղել եկեղեցական վարչությանը անդամներին, որոնք որ նախանձախնդրորեն կազմակերպեցին Մեր ընդունելությունը և Մեկբուռնում Մեր գրեկվելու օրերին ամեն ինչ ի գործ դրեցին, որպեսզի հաճելի ժամեր պարգևեն Մեզ այս քաղաքում և հայ համայնքի հարկից ներս: Մենք Մեր օրհնությունն ենք բերում և Մեր բարեմաղթանքները, որ արգասաբեր դառնան իրենց ջանքերը եկեղեցական կյանքից ներս՝ այս համայնքի զավակների համախմբման և նրանց ընթացքը դեպի Եկեղեցի առաջնորդելու նվիրակական գործում: Մենք աղոթքով հայցում ենք Տիրոջ զորակցությունը ձեզ՝ Սփյուռքի պալմաններում ոչ դյուրին այդ առաքելությունն իրականացնելու համար: Տերը ձեզ օգնական:

Մեր գնահատանքը կուզենայինք հայտնել Կիլկեսանց համախմբումի անդամներին և եկեղեցական, ազգային, մշակութային, կրթական, մարզական ոլորտում իրենց ներդրումն ու ծառայությունը բերած բոլոր անձանց, որոնց ջանքերի շնորհիվ աշխույժ է այս համայնքը, շարունակում է ապրել հայաբույր կյանքով, շարունակում է պահպանել հայկական, ազգային իր դիմագիծը և ակնառու ներկայություն լինել այս քաղաքի մեջ՝ որպես հայ ազգությունը ներկայացնող մի ամբողջություն:

Թող Տերը օրհնի ձեզ և արդյունավորի, պրոդաբեր դարձնի ձեր ջանքերը, ինչպես նաև իրականություն դարձնի այն բոլոր ծրագրերը, որ ունեք և պիտի կյանքի կոչեք վարսահաբար՝ սիրով ու նվիրումով, ազգային միաբանության հոգով: Տերն օրհնի ձեզ:

Մեր գնահատանքը Մեր սիրելի Սրբազանին և նրան աջակից բոլորաջան հոգևոր սպասավորներին, որոնք որ վառ են պահում ձեր հոգիներում հավատը, որպեսզի անսայթաք անցնեք կյանքի ձեր ուղին, որպեսզի Տիրոջ միաթաքությունը միշտ ուղեկից լինի ձեզ, գոհության զգացումը միշտ ձեր հոգում լինի և նաև ուրախությունը երկնքում լինի՝ ձեր հայրերի մոտ, որ վերևից նայում են ձեզ՝ իրենց զավակներին, թե ինչպես են ապրում, ինչպես են գործում, ինչ նախանձախնդրություն են դրսևորում այն արժեքների նկատմամբ, որ կյանքով, որ քրտինքով ու արցունքով կերպել են նրանք և սրբազան ավանդ ու ժառանգություն թողել ձեզ՝ ներկա և գալիք սերնդի զավակներին: Տա՛ Մատված, որ արժանի լինեք մշտապես մեր հայրերի օրհնությանը:

Սիրելի բարեպաշտ հայրդդինք:

Մեր անդրանիկ հովվապետական այցն է՝ Մվսարայիայում հանգրվանած մեր Ժողովրդի հարազատ զավակներին: Եղանք Սիդնեյում, ահա երկու օր է, գրեկվում ենք Մեկբուռն քաղաքում: Կորեցիներ հեռավոր այս ճանապարհը, որպեսզի Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնից օրհնություն բերենք և Նայրապետական Մեր պարգամը փոխանցենք ձեզ, որ շարունակեք ձեր բարի ընթացքը ազգային մեր արժեքների մեջ հարակալելով, այդ արժեքներով ապրելով, այդ արժեքները ձեր կյանքի ուղեկիցը դարձնելով:

Եկանք, որպեսզի նաև խառնալստեանք, ուրախացնենք ձեզ՝ վկայություն բերելով մեր մայր երկրից, որ անկախ է ու ազատ, որ թոթափել է խորհրդային տարիների ծանր քեռը անհավատության և կաշկանդումի, հաճախ նաև՝ սարսափի, ունեց մեզ ապրում էին ձեզանից շարերի հայրերը, որի մեջ ապրում էր Հայաստանի մեր ժողովուրդը, և որի պարճառով շատ հայորդիներ զկարողացան տունդարմի ճանապարհն ընտրել, այլ իրենց հայացքն ու իրենց քայլերն ուղղեցին դեպի տարբեր երկրներ, այդ թվում նաև՝ Ավստրալիա:

Փառք և գոհություն Աստուծո, որ ամեն տեղ, ուր հայորդիները մեկնեցին, հյուրընկալվեցին այդ երկրի ժողովուրդների ու պետությանց կողմից, և նրանց հնարավորություն ընձեռվեց ապրելու ազգային կյանքով՝ կառուցելու դպրոցներ, եկեղեցիներ, սրբեղծելու զանազան մշակութային կազմակերպություններ, որոնցով հայ կյանքը շարունակվում է Սփյուռքում: Սակայն Սփյուռքը կենսունակ կլինի, երբ մշտապես ունենա դեպի իրեն եկող ուժը Հայրենիքի, ազատ ու անկախ ուժը մեր պետականության:

Նայում եմ ձեզ, և սիրտս ուռչում է ուրախությանից: Այսօր հայոց պետական դրոշմը ծածանվում է Ավստրալիո պետական դրոշի կողքին: Որքան ջանքեր են թափել մեր նախնիք, զրկանքներ կրել, արյուն հեղել հայոց պետականության վերստին ապրարման ու պահպանության համար:

Եռաբլուրն է վկան այն թանկ գնի, որ վճարեցինք մենք: Հազարավոր հայորդյաց շիրիմներ են հանգում այդ բարձունքի վրա, յուրաքանչյուր շիրիմ Հայրենիքի մի ափ հող է, որ պաշտպանվեց նրանց կյանքով, մի գյուղ է, մի քաղաք, մի շեն: Այսօր նրանց կյանքով նվաճված այդ շենի, գյուղի պահպանությունը տրված է մեզ, մեզ՝ Հայաստանում ապրող հայորդիներն ու Սփյուռքում ապրող հայորդիներին, որովհետև առաջի և նորից եմ կրկնում՝ չկա Սփյուռքի հարստությունն առանց Հայրենիքի: Հայ ապրեք մեկ սերունդ, երկու սերունդ, բայց նպատակ պետք է լինի ապրելու համար, տեսիլք պետք է լինի հայ մնալու համար:

Դարեր շարունակ մեր ժողովուրդը ապրել է կեղեքումների ու հալածանքի մեջ, բայց գոյատևել է շնորհիվ ազատ ու անկախ Հայրենիքի տեսիլքի, որը մեր ժողովրդի հոգում ու նրա գիտակցության մեջ վառ է պահել Հայաստանյայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցին, Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածինը՝ իր Հայրապետներով: Այսօր մեր սերնդի ուսերին է ծանրացել պարտքը ազատ մեր Հայրենիքը նոր հազարամյակում դարձնելու հզոր, բարգավաճ ու բարօր: Արդյոք կլինեն՞ այդքան գորեղ մեր ուսերը՝ կրելու այդ պարտքը:

Հայրենիքն այսօր տարբեր դժվարություններ ունի, ինչպես որ գիտեք ամենքդ: Ձեզանից շարերն այսօր շարունակում են օգնել հայրենաբնակ իրենց քույրերին և եղբայրներին, ոմանք որբերին են հովանավորում, ուրիշներ տարբեր ծրագրեր են իրականացնում, ոմանք իրենց ազգականներին են կյութական օգնություն փոխանցում, որպեսզի կարողանան հոգսերը հոգալ, չհեռանան Հայաստանից, ապրեն նվիրական մեր սուրբ հողի վրա: Բայց ավելիին հանձնառու պիտի լինենք՝ հայրենակերպումի և ազգապահպանության մեր ուխտին հավատարիմ:

ԳԵՂՈՒՄԻ ՄԱՐԿԱՐԿՆԵՐԻ ԵՎ ԵՊԻՍԿՈՍՈՒԹՅԱՆ ՄԱՐԿԱՐԿՆԵՐԻ
 ԵՊԻՍԿՈՍՈՒԹՅԱՆ ՄԱՐԿԱՐԿՆԵՐԻ ԵՎ ԵՊԻՍԿՈՍՈՒԹՅԱՆ
 ԵՊԻՍԿՈՍՈՒԹՅԱՆ ՄԱՐԿԱՐԿՆԵՐԻ ԵՎ ԵՊԻՍԿՈՍՈՒԹՅԱՆ
 ԵՊԻՍԿՈՍՈՒԹՅԱՆ ՄԱՐԿԱՐԿՆԵՐԻ ԵՎ ԵՊԻՍԿՈՍՈՒԹՅԱՆ

ԳԵՂՈՒՄԻ ՄԱՐԿԱՐԿՆԵՐԻ ԵՎ ԵՊԻՍԿՈՍՈՒԹՅԱՆ
 ԵՊԻՍԿՈՍՈՒԹՅԱՆ ՄԱՐԿԱՐԿՆԵՐԻ ԵՎ ԵՊԻՍԿՈՍՈՒԹՅԱՆ

ԸՆԴՀԱՆՆԵԼՈՒԹՅՈՒՆ ՄԻՆԳԱՊՈՒԴՈՒՄ

Հայրենիքը կարիքն ունի յուրաքանչյուրիս աջակցության: Մեծ չէ մեր գոհողությունը համեմատած այն արյան հեղ, որ թափեցին մեր արի երիտասարդ զավակունք, համեմատած մեր ազատամարտիկների կյանքերի, որ ամփոփվեցին հայոց հողում, Արցախի հայոց սահմանների վրա: Նրանց տված կյանքի փոխարենն այսօր մենք մեր հնարավորությունները, մեր կարողությունները պիտի բերենք մեր Հայրենիքին՝ պահելու այն, հանուն ինչի նրանք նահապարկվեցին, տեր լինելու իրականություն դարձած դարավոր երազին մեր նախնյաց: Պիտի կարողանանք այս ոչ դյուրին, բայց պարտավոր ու փառավոր պարտավորությունը կրել մեր ուներին ու տանել դեպի հաղթություն:

Մենք, որպես Հայրապետ Հայոց, տարակույս չունենք, որ արի ոգով, որ առ հայրենին սիրով, հավատով ու միաբանությամբ հաղթանակների նոր էջեր պիտի գրենք՝ արժանի ինչպես մեր նախնյաց, այնպես էլ զայիք սերունդների օրհնությանը: Չգրկեք մեր զավակներին մեզանով հպարտանալու զգացումից, ինչպես այսօր մենք ենք հպարտանում մեր հայրերի վաստակով, անձնագոհ կյանքով ու նվիրումով:

Եվս մեկ երկու օր, և պիտի մեկնենք Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածին ու պիտի մշտապես աղոթենք ձեզ համար և Սփյուռքի Մեր բոլոր զավակների համար:

25 նոյեմբերի

Առավոտյան Նորին Սրբությունը հյուրանոցում հարցազրույց տվեց Ավստրալիայի ազգային ռադիոյի թղթակից Լին Կալլահերին, որից հետո շքախմբով մեկնեց հանդիպման Վիկտորիայի նահանգապետ Կրիսթին Սուրիեյի հետ: Վերջինիս ողջնկությամբ Նորին Սրբությունը շրջեց նահանգապետարանում: Վերջում, ի հիշատակ այս հանդիպման, փոխանակվեցին նվերներ:

Երեկոյան Նորին Սրբությունը հանդիպեց այդ օրերին նույնպես հովվապետական այցով Ավստրալիայում գտնվող Ղպտի Եկեղեցու Շենուդա Գ Պարրիարքի հետ: Հանդիպելով Ս. Միքայել եկեղեցու կամարների մոտ, երկու Պարրիարքները շարականների հնչյունների ներքո մուրճ գործեցին փաճար, ուր միասնական աղոթք բարձրացրեցին առ Աստված՝ երկու քույր Եկեղեցիների բարեկամական կապերի հաստատությունության և բարգավաճման համար:

Ապա Նորին Սրբություն Շենուդա Պարրիարքը բարիգալստյան ողջույնի խոսք ասաց Վեհափառ Հայրապետին, որին հաջորդեց Նորին Սրբության անգլերենով ասված ողջույնի խոսքը:

«Ձերդ Մորթություն»

Մենք ցանկանում ենք Մեր շնորհակալության խոսքն ուղղել Ձեզ և գոհաբանություն վերառաքել առ Աստված, որ միևնույն ժամանակ միասնաբար, համանման առաքելությամբ գտնվում ենք Ավստրալիայում և Աստծո օրհնությամբ հանդիպեցինք միմյանց այստեղ: Մենք շատ ուրախ ենք, տեսնելով այստեղ Ղպտի

Եկեղեցու բարձրաստիճան հոգևորականությանը՝ Պատրիարքի գլխավորությամբ: Այս պահին, կանգնած այսօրեղ, Ձերդ Սրբության կողքին, Մենք հիշում ենք այն գեղեցիկ օրերը, որ միասին անցկացրեցինք Կահիրեում՝ այցելելով Ղարի եկեղեցիներ և վանքեր, տեսնելով հավաքքը ձեր ժողովրդի զավակների, և նույնը տեսնում ենք այսօրեղ, թե Ձեր զավակներն ինչպես են կապված եկեղեցուն, և գոհությամբ ենք հայտնում Աստծուն այս ամենի համար:

Աղոթում ենք Ձերդ Սրբության քաջառողջության համար: Դուք մեծ առաջնորդ եք ձեր Եկեղեցու, առաջնորդ, որ նվաճել է իր ժողովրդի սերն ու նվիրումը, և այդ սերն ու նվիրումը Ձեզ ուժ են տալիս շարունակ հովվապետական այցեր կատարելու և բերելու Ձեր օրհնությունը Ձեր զավակներին, ուր էլ որ նրանք բնակվելիս լինեն: Ինչպես Դուք Ձեր ողջունի խոսքում նշեցիք, մենք քույր Եկեղեցիներ ենք՝ մեկ հավաքքով, և սա նշանակում է, որ մենք ունենք նույն առաքելությունը: Ձեր կողքին այս պահին Մենք այն զգացումն ենք ապրում, որ կանգնած ենք մեր հավաքքայի ժողովրդի առջև: Մենք վստահ ենք, որ մեր դպրի քույրերն ու եղբայրները երջանիկ են՝ տեսնելով երկու եղբայր առաջնորդներին իրար հետ աղոթքի միասնականության մեջ:

Եվ վստահ ենք նաև, որ Աստված պիտի պարգևի Ձեզ հնարավորությունը՝ Զրիստոսավանդ ողջունով այցելելու մեր երկիր: Հայ հավաքքայիներն ուրախ պեպք է լինեն ողջունելու Ձեզ ոչ միայն Ավստրալիայում կամ այլ երկրում, այլ հենց Հայաստանում: Բոլորս գիտենք, որ Ձերդ Սրբությունը մեծ փափագ ուներ մասնակցելու 1700-ամյակի տոնակատարություններին, բայց Միացյալ Նահանգներում սեպտեմբերի 11-ի ահաբեկչության հանգամանքների բերումով Նորին Սրբությունը չկարողացավ լինել Հայաստանում և իր ներկայությամբ կիսել մեր մեծ տոնախմբության ուրախությունը:

Մենք միշտ սպասում ենք Ձեզ Հայաստանում: Այս պահին ցանկությունն ունենք այսօրեղից Ձեզ միանգամից Հայաստան տանելու, բայց գիտենք, որ առաքելություն ունենք այսօրեղ՝ Ավստրալիայում: Սակայն լիաժողով ենք, որ Աստված պիտի հնարավորությունը տա մեզ հանդիպելու Հայաստան սուրբ երկրում:

Կրկին ու միշտ աղոթք ենք բարձրացնում առ Աստված Ձերդ Սրբության քաջառողջության և կենսաց արեւաբայության համար»:

Ապա Հայրապետները նվերներ փոխանակեցին:

Հրաժեշտ տալով Շենուդա Պատրիարքին, Նորին Սրբությունը մասնակցեց Էկոմենիկ աղոթքի, որին ներկա էին քույր Եկեղեցիների Մելքոնի համայնքների ներկայացուցիչները: Էկոմենիկ արարողության ավարտին Նորին Սրբությունն իր օրհնության խոսքն ուղղեց ներկաներին՝ ասելով.

«Միտքի բարեպաշտ հավաքքայիներ.

Մենք փառք և գոհությամբ ենք առ Աստված բարձրացնում այս պարգևի համար, որ հավաքել է մեզ միասին աղոթքի, զորացնելու մեր սերը միմյանց նկատ

մամբ և անդրադառնալու մեր սուրբ առաքելությանը, որը կարող է պոդարեր ու արդյունավետ լինել միայն շնորհիվ այն ամուր եղբայրության, որ հաստատել է մեր մեջ մեր Տեր Կրիստոս Քրիստոս Իր Հարությանը: Մենք Մեր գնահատանքն ենք բերում միջեկեղեցական կազմակերպությանը դեկավար անձանց, պաշտոնեությանը, որ մեզ համար կազմակերպեցին այս էկումենիկ աղոթքը»:

Այա Վեհափառ Հայրապետը կաթոլիկ այս եկեղեցուն ևվիրեց մի հայկական խաչքար: Նույն օրը, երեկոյան, Վեհափառ Հայրապետը ժողով գումարեց թեմական և եկեղեցական վարչությունների անդամների հետ, որի ընթացքում ծանոթացավ մեթոդականության առաջ ծառացած խնդիրներին, ինչպես նաև ակնկալվող ծրագրերին:

26 նոյեմբերի

Առավոտյան Նորին Սրբությունը, շքախմբի անդամների հետ և ընկերակցությամբ եկեղեցական խորհրդի անդամների, եղավ Մեթոդիկ քննարկման վայրերում, որից հետո մեկնեց հանդիպելու Վիկտորիա Լահանգի վարչապետ դոկտ. Պիտեր Հոլինգվորդի հետ:

Երեկոյան Նորին Սրբությունն այցելեց Հայ Արվեստի թանգարան, ուր ծանոթացավ ներկայացվող գործերին, մասնակցեց հրաժեշտի երեկոյին և իր օրհնության խոսքն ուղղեց ներկաներին:

«Փառք և գոհություն ենք առ Աստված բարձրացնում այս պարզևի համար, որին արժանի եղանք որպես Հայրապետ Հայոց, հովվապետական Մեր անդրանիկ այցը կատարելու Ավստրալիա: Մենք շատ կարևորում ենք այս այցելությունը և հավատում ենք՝ նաև դուք, քանզի միմյանց ի մոտոս ճանաչելու առիթն ունեցանք: Դուք գիտեիք, որ Գարեգին Երկրորդ անունով Կաթողիկոս է ընտրվել, և ես էլ գիտեի, որ Ավստրալիայում մեծ գաղութ ունենք: Եվ ահա, Աստված կամքով և Աստված շնորհով, եկանք ճանաչեցինք մեզ, ճանաչեցինք հայ գաղութը Սիդնեյում, Բանգկոկում, իսկ վաղը Սինգապուրում կլինենք:

Դուք էլ ճանաչեցիք մեր Հովվապետին, հաղորդ դարձաք նրա մտածումներին, նրա իդեներին ու փեսիքներին: Եվ այս ամենի համար վերստին և վերստին փառք Աստված, գոհություն և փառք, որ առաջնորդում է մեզ դեպի միմյանց և հնարավորություն ընձեռնում հովվապետ և հուր իրարու հետ լինելու, միմյանցով գործակալելու ու գործակալու:

Մենք քաջալեր ենք մեկնում Ավստրալիայից, ուժ առած այն գիտակցությամբ, որ այսպեղ մեր Ժողովրդի զավակունք Լահանգախնդիր են ազգային-եկեղեցական կյանքով ապրելու իրենց ձգտումի մեջ, հայրենական մեր աշխարհներն ու ժառանգությունը պահպանելու հանձնառության մեջ և, վստահ ենք, հայ գաղութը պիտի շարունակի այդպես ապրել:

Մի պարզաւ ունենք մեզ փոխանցելու: Գիտենք, որ ամեն գաղութի մեջ լինում են տարաձայնություններ, լինում են դժգոհություններ, երկփեղկումներ: Այսօր

Մեզ համար մեծ ուրախություն էր, կողք կողքի նստած տեսնել եկեղեցական վարչությունը, համայնքային կյանքի մեջ գործող մյուս բոլոր ազգային կազմակերպությունների ներկայացուցիչներին՝ որպես մեկ ընտանիքի անդամներ: Մենում է որ այս համախումբ լինելը իրական արդյունքներ բերի:

Համայնքը մի մարմին է, մի ամբողջություն, որի անդամներն են վարչությունները: Հատվածաշնչյան ճշմարտությունն ասում է, որ երբ մարմնի մի անդամը ցավում է, այդ ցավը տարածվում է ողջ մարմնի մեջ: Երբ աչքը ցավում է, մարդը միայն աչքի ցավը չէ, որ զգում է, այլ մարմնի բոլոր անդամները դառնում են կրողն այդ ցավի: Նույնը և ուրախությունը: Ուրեմն գաղութի մեջ մեկի ուրախությունը պետք է համակի բոլորին, և ցավը նույնպես՝ ամբողջ գաղութի ցավը պիտի դառնա:

Չկա իմ և քո հաջողություն, կա միայն գաղութի հաջողություն: Եթե իմ և քո հասկացությունը գոյություն ունի գաղութի մեջ, ապա այն երկար գոյություն ունենալ չի կարող: Ժամանակները ավերներ շար են գործել ազգային մեր կյանքի մեջ, պետք է ձերբազարվենք, պետք է սրբագրենք, պետք է կարողանանք վեր կանգնել հատվածական շահերից և ապրել մեր միասնության շահերով:

Այսօր ազատ ու անկախ Հայրենիք ունենք, փոխված են իրավիճակները, և հստակ է մեր ընդհանուր նպատակը՝ Հայրենիքը գորացնել և դարձնել շեն ու բարձր տունը յուրաքանչյուր հայորդու: Այսօր ավելի մեծ գերխնդիր չկա ո՛չ Եկեղեցու, ո՛չ յուրաքանչյուր հայի համար, որտեղ էլ ապրելիս լինի, եթե ինքն իրեն ընկալում է որպես անդամ հայ հավաքականության:

Ուրեմն այս գերնպատակի շուրջ համախմբված պիտի ապրենք ու գործենք՝ միշտ հիշելով, որ հաջողություն չի կարող լինել հատվածականության մեջ, միշտ հիշելով, որ եթե մարմնի մի հատվածը տկարացավ, տկար է մարմինն ամբողջությամբ: Այդպես է նաև համայնքային կյանքում, և իմ հորդորն ու պարզամտ է, որ աշխարհը համախումբ, աշխարհը միաբան ու միասնական, որ գաղութը ծաղկի իր բոլոր դրսևորումների մեջ:

27-28 նոյեմբերի

Նոյեմբերի 27-ի վաղ առավոտյան Նորին Սրբությունն ու նրան ուղեկցող շքախումբը, հայրապետական պատվիրակ Աղան արքեպս. Պալիոպյանի հետ, Մելբուռնի միջազգային օդանավակայանից մեկնեցին Սինգապուր, ուր, երեկոյան, բարիգալստյան ընդունելություն կազմակերպվեց տեղի հայ համայնքի կողմից:

Նոյեմբերի 28-ին Նորին Սրբությունը Հայրապետական թափոռով մուտք գործեց Սինգապուրի հայկական Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ եկեղեցի: Օրվա պատարագիցն էր Վիրահայոց թեմի առաջնորդական տեղապահ Տ. Վազգեն վրդ. Միրզախանյանը: «Հայր մեր»-ից առաջ, ի գնահատություն համայնքային կյանքին իրենց բերած նպաստի և եկեղեցաշեն գործունեության, Վեհափառ Հայրապետը 1700-ամյակի պատվո շքանշանով պարգե-

ԴՊՐՄԵ ՌԵՐՍՆ ԴՎԻԿՏ ԳԳՍՕՐՏ ՎՐՈՒՄՈՒԳ ԴՈՒՈՎՎՈՒՆԵՄՈՒ ՏՄԵՆԻ
ՎԵՌԹՈՒՂՈՒՄՆԱՏՆՈՒԴԵՒՄԻ Դ ԻՍԿՐՈՉՐՈՐԺ ՄԻՏՈՒՄ ՎԻՈՒՈՒՆ-ՈՈՒՄ ԵՏԳՆԱՈՒՅԵՆԻ՝ ՄՈՓՈՒԳԻ

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ ԵՔԵՂԵՍԱՅԻՆ ԿԱՆՈՆԱԿՈՒՄ
ԴՊՐՄԵ ՌԵՐՍՆ ԴՎԻԿՏ ԳԳՍՕՐՏ

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԴԱՏՈՒԹՅԱՆ
ԳԼԽԱՎՈՐ ԲՈՒԾԱԴԱՏԱՆՔԻ ԱՄԵՆԱԿԱՆ ԶԵՆՈՒՄ

վարրեց բանգկոկաբնակ Բոբ Գևորգյանին և Կալկաթայի հայոց Մարդասիրական ճեմարանի հոգաբարձու Կիլիկ Սոնյա Զոնին:

Պատարագի ավարտին Նորին Սրբությունը անգլերենով իր հայրապետական պարգամը Կվեց Սինգապուրի հայությանը:

Երեկոյան Նորին Սրբությունը հրաժեշտի հանդիպում ունեցավ Կեղի հայ համայնքի հետ, որին ներկա էին նաև դիվանագիտական անձնակազմի ներկայացուցիչներ:

Հանդիպմանը Վեհափառ Հայրն իր օրհնության խոսքում ներկաներին ասաց.

«Գրքերի էջերից գիտեհիմք ծայրագույն Արևելքում մեր նախնիների ձեռքերումների մասին, այն մեծ իրագործումների մասին, որ նրանք կարարել են այս տարածաշրջանի տարբեր երկրներում և անուն, պարիով ու փառք հավելել մեր ժողովրդին: Մենք եկանք, ականապես եղանք մեր հայրերի կողմից կերտված այդ փառավոր անցյալի հիշատակներին: Միխթարությունը Մեր հոգում տեսանք նաև, որ այդ հիշատակները տեղեր ունեն, մեր ժողովրդի զավակները շարունակում են ապրել հոգևոր և ազգային կյանքով, հպարտանալ հայրենի ավանդներով:

Բանգկոկում Մեր առաջին հանդիպումներն իսկ հայորդյաց հետ ոգևորեցին Մեզ ու խանդավառեցին: Ավարտախաղում նույնպես տեսանք աշխույժով ապրող հայ գաղթօջախներ, տեսանք սեր և նվիրում հանդես մեր Սուրբ Եկեղեցին, մեր հայրենիքն ու հայրենականը, տեսանք կարող Հայաստանի ու Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի հանդես: Քաջալերվեցինք տեսնելով հայոց հավատն ու նախանձախնդրությունը, որով ապրում են և պիտի շարունակեն ապրեցնել հայությանը ծայրագույն Արևելքի երկրներում:

Մեր այս համոզումի վառ վկայությունն են հայկական եկեղեցիներն ու դպրոցները: Հարյուրավոր հայ մանուկներ իրենց մայրենի լեզուն են սովորում, իրենց ազգային պարմությամբ հաղորդ դառնում, ազգային իղձերին ու տեսիլքներին, որ պիտի դառնան նրանց կյանքի մասը:

Առանձնակի միխթարություն և ուրախություն է Մեզ համար գրելվել Սինգապուր քաղաքում, որը պեպք է ասել, որ անցնող տարում բավականին անբնություն է պարճառել Մեզ, քանզի միավախություն ունեինք, որ մեր հայրերի ազնիվ վատարակով ու զոհողությամբ կառուցված այս եկեղեցին կարող ենք կորցնել՝ մեղանելով նրանց հիշատակի առջև:

Փառք Աստծո, որ գրելվեցին ազնիվ հայորդիներ, որոնց շնորհիվ շարունակվում է Սուրբ Գրիգոր Լուսավորչի անունով օժված Սինգապուրի հայոց եկեղեցու պարմությունը: Փառք բոլոր այն անձանց, ովքեր գիտեն սուրբ լեզուարի պես պահել ժառանգությունը մեր հայրերի: Այսօր հավատում ենք, որ կանգնած ենք մեր հայրերի օրհնության ներքո:

Արդարև, շատ սիրելի Բոբ-Նորայր Գևորգյանի գլխավորությամբ Սինգապուրի հայությունը մեր նախնյաց օրհնությանն արժանի ծառայություն է մատուցել Հայ Եկեղեցուն ու ժողովրդին: Գիտենք, որ Տիար Գևորգյանին այսպեղ օժանդակել են շատ ու շատ անձեր. թող Աստված օրհնի ձեզ: Եվ թող որ բոլորս կարողա-

նանք մեր կյանքը օրհնյալ դարձնել Աստուծոյ հաճելի գործերով, հիշատակութեան արժանի գործերով:

Վերստին իմ գնահատանքն ու իմ օրհնութիւնը ձեզ ամենքիդ»:

Նորին Սրբութիւնը հանդիպման ավարտին նվերներ հանձնեց ներկաներին, ինչպես նաև եկեղեցուն նվիրեց Մայր Աթոռի պատկերով մարմարյա մի քանդակ, որպեսզի այն ազդեցիկ եկեղեցու որմին:

Հանդիպման ավարտին Նորին Սրբութիւնը տեղական հեռուստատեսութեան համար հարցազրույց տվեց մամուլ ներկայացուցիչներին, որի ընթացքում հանգամանորէն մանրամասնեց իր կատարած հովվապետական այցելութիւնը:

Այնուհետև հայրապետական շքախումբն ուղևորվեց օդանավակայան՝ վերադառնալու Մայր Հայրենիք, Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածին:

Որպես վերջաբան հայրապետական ուղևորութեան մեր այս նկարագրութեան, ուզում ենք մեջբերել ավստրալահայ մամուլում տեղ գտած և գաղթօջախի, կարծում ենք, յուրաքանչյուր անդամի մտածումն ու Նորին Սրբութիւնից ստացած տպավորութիւնը արտահայտող բազմաթիւ հոդվածներից հետևյալ հատվածը. «Վեհափառ Հայրապետ իր վեհութեամբ խոնարհ է ու սիրալիր: Ամենուն հետ կը խօսէր ու ամենուն կը ժպտէր: Դէմքին վրայ ժպիտը անպակաս է: Իր նայուածքին ու իր ժպիտին մէջ «գաղտնի ճամբա մը ունի», որ քեզ դէպի Աստուած կը տանի: Ու իր ժպիտին մէջէն Աստուած կը տեսնես իր լիութեանը մէջ: Դիւրահաղորդ եւ հեզահամբոյր: Ամենազաւի ու հասակի հետ հաղորդակից: Մանուկին հետ կը մանկանայ, երիտասարդին հետ կ'երիտասարդանայ ու մեծերուն հետ իր վեհութեանը մէջ կը մնայ, բայց միշտ պահելով հեզամտութիւնը: Այս է մեր Սիրելի Ն. Ս. Օ. Ս. Տ. Գարեգին Երկրորդ Հայրապետը՝ Ամենայն Հայոցը: Այդպէս է ան, ու այդպէս ալ կը մնայ:

Պահը հնչեց մեկնումի: Եկաւ Հայրապետը մեր մէջ, եկաւ ու իրեն հետ բերաւ մեր գուարթ երգը մեր շրթներուն: Ու նայուածքները մեր արդ, մեկնումի պահուն, դարձած են մէյմէկ աղօթքի մոմ մը լուսաւոր, որ կ'արցունքուի խառն զգացումներով: Երանութեան զգացումներով, որովհետեւ Աստուծոյ հայրութիւնը տեսաւ իր Օծեալ Ամենայն Հայոց Հայրապետը, ու իրեն հետ ապրեցաւ երանութիւնով մը անսահման, ու իր աչքերուն մէջ պահեց իր սիրելի պատկերը: Իսկ յուզումի արցունքները, որովհետեւ կը մեկնի մեր Հայրապետը՝ Վաղարշապատի Ամենայն Հայոցը, բայց մեզի կը թողու իր խաղաղութիւնը Նորին Սրբութեան:

ԱՐԹՈՒՐ ՍՐԿ. ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ